

HUMPPILAN KUNTA

Osavuosisikatsaus 1 – 6/2025

TALOUSARVIOKAUDEN TAVOITTEET HALLINNONALOITTAIN

Yleishallinto-osasto, sivistys- ja elämänlaatuosasto ja tekninen osasto jaetaan edelleen tulosityksiköiksi eli lautakunniksi. Tulosityksiköt huolehtivat tarkoituksenmukaisista ja yhteensopivista tehtäväkokonaisuuksista. Tulosityksiköillä on omat selkeästi määritellyt tehtävät, mitattavat tulostavoitteet sekä vastuu yksikön talouden tasapainosta.

Toimialajohtajien sekä muiden tilivelvollisten tulee jatkuvasti seurata talousarvion toteutumista ja saattaa mahdolliset poikkeamat asianomaisen toimielimen tietoon. Toimielimen on ryhdyttävä välittömästi korjaaviin toimenpiteisiin, mikäli ilmenee, ettei talousarvio toteudu suunnitellulla tavalla.

Toimialat raportoivat lautakunnille neljännesvuosittain talousarvion toteutumisesta niin käyttötalouden kuin investointien osalta. Taloushallintopalvelut raportoivat neljännesvuosittain kunnanhallitukselle koko kunnan taloutta koskevat tiedot. Valtuustolle tehtävä osavuositarkastus laaditaan puolivuosittain. Tämä osavuositarkastus kattaa ajanjakson 1.1. – 30.6.2025.

YLEISHALLINTO-OSASTO

Yleishallinto-osasto jaetaan yleishallintopalveluiden, keskushallinnon, tukipalveluiden, työhyvinvoinnin, elinkeino- ja matkailupalveluiden sekä pajatoiminnan tulosalueisiin.

YLEISHALLINTOPALVELUT

Yleishallintopalveluiden tulosityksiköihin kuuluvat keskusvaalilautakunta, tarkastuslautakunta, kunnanvaltuusto ja kunnanhallitus.

KESKUSVAALILAUTAKUNTA

Vastuuhenkilö: hallintojohtaja

Tulosityksikön alaiset palvelut:

004 Aluevaalit ja kunnallisvaalit

Perustehtävät

Keskusvaalilautakunnasta, vaalilautakunnista ja vaalitoimikunnista säädetään vaalilaissa. Keskusvaalilautakunnan tehtävänä on huolehtia vaalien järjestämisestä.

Toimintaympäristö ja sen muutokset

Kunnassa vaalisihteerinä toimii teknisen osaston hallintosihteerin.

Palvelusuunnitelma vuodelle

Alue- ja kuntavaalit järjestetään samanaikaisesti huhtikuussa 2025. Aluevaaleissa valitaan valtuutetut aluevaltuustoon. He päättävät hyvinvointialueiden sosiaali- ja terveystalouden sekä pelastustoimen

järjestämisestä. Kuntavaaleissa valitaan kunnanvaltuustoon valtuutetut, jotka päättävät kunnan toiminnasta ja taloudesta.

Alue- ja kuntavaalit järjestetään asianmukaisesti ja täsmällisesti. Kunnan tehtävänä on huolehtia siitä, että äänioikeutettujen äänestysmahdollisuudet vaaleissa ovat riittävät sekä ennakoäänestyksessä että vaalipäivänä.

Toimintakertomus

Kunta- ja aluevaalit järjestettiin 13.4.2025. Ennakoäänestys toteutettiin viikolla 15.

Äänestysprosentti kunnallisvaaleissa oli 72,4 % ja aluevaaleissa 66,1 %. Ennakoäänestys sujui suunnitellusti, ja sen osuus kokonaisäänistä oli kunnallisvaaleissa 46,7 % ja aluevaaleissa 49,2 %.

Vaalien järjestelyt toteutuivat aikataulussa ja vaalilain mukaisesti.

TARKASTUSLAUTAKUNTA

Vastuuhenkilö: hallintojohtaja

Tulosityksikön alaiset palvelut:

121 Tilintarkastus

Perustehtävät

Tarkastuslautakunta vastaa ulkoisesta valvonnasta yhdessä tilintarkastajan kanssa. Tarkastuslautakunta seuraa tilintarkastajan tarkastussuunnitelman toteutumista sekä muutoinkin tilintarkastajan tehtävien suorittamista ja tekee tarpeen mukaan esityksiä tilintarkastuksen kehittämiseksi.

Tarkastuslautakunta huolehtii, että tilintarkastusta varten on resursoitu tarpeelliset voimavarat, jotka mahdollistavat tilintarkastuksen suorittamisen julkishallinnon hyvän tilintarkastustavan edellyttämässä laajuudessa.

Tarkastuslautakunta valvoo kuntalain 84 §:ssä tarkoitetun sidonnaisuuksien ilmoittamisvelvollisuuden noudattamista ja huolehtii sidonnaisuusrekisterin julkisten tietojen julkaisemisesta kunnan verkkosivuilla.

Tarkastuslautakunta on sidonnaisuusrekisterin rekisterinpitäjä.

Toimintakertomus

Arviointikertomus vuodelta 2024 on valmisteltu ja annettu valtuustolle tilintarkastuksen yhteydessä.

Tilintarkastus on edennyt suunnitellusti. Tilintarkastaja on esittänyt muistutuksen, jonka perusteella ei puolla vastuuvapauden myöntämistä kunnanhallitukselle eikä vt. kunnanjohtajalle ajalla 11.10.2024–6.1.2025. Tarkastuslautakunta on käynnistänyt hallintolain mukaisen kuulemismenettelyn asianosaisten osalta.

Sidonnaisuusrekisterin ylläpito ja julkisten tietojen julkaiseminen on toteutettu kuntalain mukaisesti.

VALTUUSTO

Tulosityksikön alaiset palvelut:

131 Valtuusto

Perustehtävät

Valtuusto vastaa kunnan toiminnasta ja taloudesta, käyttää kunnan ylintä päätösvaltaa ja siirtää toimivaltaansa hallintosäännön määräyksillä.

Valtuusto päättää:

- 1) kuntastrategiasta;
- 2) hallintosäännöstä;
- 3) talousarviosta ja taloussuunnitelmasta;
- 4) omistajaohjauksen periaatteista ja konserniohjeesta;
- 5) liikelaitokselle asetettavista toiminnan ja talouden tavoitteista;
- 6) varallisuuden hoidon sekä rahoitus- ja sijoitustoiminnan perusteista;
- 7) sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteista;
- 8) palveluista ja muista suoritteista perittävien maksujen yleisistä perusteista;
- 9) takaussitoumuksen tai muun vakuuden antamisesta toisen velasta;
- 10) jäsenten valitsemisesta toimieliimiin, jollei jäljempänä toisin säädetä;
- 11) luottamushenkilöiden taloudellisten etuuksien perusteista;
- 12) tilintarkastajien valitsemisesta;
- 13) tilinpäätöksen hyväksymisestä ja vastuuvapaudesta;
- 14) muista valtuuston päätettäviksi säädetyistä ja määrättyistä asioista.

Toimintakertomus

Valtuusto on hyväksynyt vuoden 2025 talousarvion ja vuosien 2025–2027 taloussuunnitelman kokouksessaan 11.12.2024. Talousarvion täytäntöönpano-ohje on annettu kunnanhallituksessa 3.2.2025, ja lautakunnat ovat hyväksyneet käyttösuunnitelmansa sen mukaisesti.

Talousarvion toteutuma on ollut pääosin suunnitelman mukainen, ja valtuuston päätöksentekoa on tukenut ajantasainen raportointi ja valmistelu.

Valtuuston kokouksessa 18.6.2025 on käsitelty talouskehystä ja linjattu jatkovalmistelua syksyn talousarvioprosessia varten.

Tilinpäätöksen käsittely siirtyi syyskuun valtuuston kokoukseen. Samassa kokouksessa käsitellään talouden tasapainottamissuunnitelma, jonka valmistelu alkoi keväällä 2025.

KUNNANHALLITUS

Vastuuhenkilö: kunnanjohtaja

Tulosityksikön alaiset palvelut:

410 Kunnanhallitus

Perustehtävät

Valtuuston asettamien tavoitteiden toteuttaminen, hallinnon ja talouden johtaminen ja palvelutuotannon koordinointi.

Valtuuston asettamia tavoitteita noudattaen kunnanhallituksen tehtävänä on edistää kuntalaisten taloudellisten ja sosiaalisten elinolojen kehittymistä sekä johtaa kunnan hallintoa ja koordinoida eri sektorien palvelutuotantoa tavoitteena laadukas ja kustannustehokas palvelutuotanto.

Kunnanhallituksen tehtävänä on panostaa elinvoiman kehittämiseen ja tuottaa lakisääteiset palvelut sekä turvata perusturvallisuuden, laadukkaan vapaa-ajan sekä osallistumiseen kannustavan elinympäristön.

Kunnanhallituksen tulee:

- 1) vastata kunnan hallinnosta ja taloudenhoidosta;
- 2) vastata valtuuston päätösten valmistelusta, täytäntöönpanosta ja laillisuuden valvonnasta;
- 3) valvoa kunnan etua ja, jollei hallintosäännössä toisin määrätä, edustaa kuntaa ja käyttää sen puhevaltaa;
- 4) edustaa kuntaa työnantajana ja vastata kunnan henkilöstöpolitiikasta;
- 5) vastata kunnan toiminnan yhteensovittamisesta;
- 6) vastata kunnan toiminnan omistajaohjauksesta;
- 7) huolehtia kunnan sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnan järjestämisestä.

Palvelusuunnitelma talousarviovuodelle

Panostetaan kunnan talouden vahvistamiseen, pito- ja vetovoiman lisäämiseen, tunnettuuden edistämiseen, markkinointiin, yritysmuotoisyyteen sekä henkilöstön pysyvyyteen ja työhyvinvointiin. Humppilan kunnan elinvoimaa vahvistetaan viihtyisänä asuinkuntana ja vihreän siirtymän kasvualustana. Kunnan edunvalvontaa ja yhteistyötä johdetaan verkostoja hyödyntäen seudullisesti, maakunnallisesti ja valtakunnallisesti.

Tavoitteena on tuottaa lakisääteiset palvelut, turvata lähipalvelut, perusturvallisuus sekä viihtyisiä, virikkeellisiä ja osallistumiseen kannustava elinympäristö.

Humppilassa noudatetaan hyvä hallinnon, vakaan talouden sekä laadukkaan ja sujuvan asiakaspalvelun periaatteita, joilla huomioidaan eri asiointitavat ja palveluiden saatavuus. Vuonna 2025 kehitetään konsernihallintoa, vahvistetaan konsernitason johtamista ja vaikutetaan kunnan toimintaympäristöön siten, että se vastaa paremmin kunnan tarpeisiin. Humppilan kunnan ja kuntakonsernin omaisuudesta huolehditaan hyvin.

Toimintakertomus

Kunnanhallitus on hyväksynyt vuoden 2025 talousarvion täytäntöönpano-ohjeen kokouksessaan 3.2.2025. Talousarvion toteutumista on seurattu osavuositarkastuksen laatimisen yhteydessä, ja kunnanhallituksen kokouksissa on käsitelty talouskehystä, talousarvion valmistelua ja konserniohjaukseen liittyviä asioita.

Talouden tasapainottamissuunnitelman valmistelu aloitettiin keväällä 2025 ja se valmistuu syyskuussa. Suunnitelma on osa harkinnanvaraisen valtionosuuden korotuksen hakemusta, joka tulee lähettää valtiovarainministeriöön 23.9.2025 mennessä.

Palvelusuunnitelman mukaisesti kunnanhallitus on edistänyt kunnan talouden vahvistamista, elinvoimaa ja henkilöstöpolitiikkaa. Kunnan edunvalvontaa on toteutettu seudullisesti ja valtakunnallisesti. Kunta on mukana elinvoiman edistämisen osalta useissa seudullisissa verkostoissa ja toteuttaa osallista seudullista elinkeinopoliittista ohjelmaa.

Kunnanhallitus on huolehtinut sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä sekä konsernitason johtamisen kehittämisestä. Talouden ja toiminnan yhteensovittamista on kehitetty ja tullaan edelleen kehittämään osana talouden tasapainottamista. Tavoitteena on pitkällä aikavälillä tasapainoinen ja kestävä talous.

Valtuustoon nähden sitovat tavoitteet				
KUNNANHALLITUS				
Päämäärä	Toteutus	Mittari	Tavoitetaso	Toteutuma 1-6
Humppilassa on hyvä elää ja asua	<p>Viihtyisän, turvallisen ja virikkeellisen elinympäristön ylläpitäminen ja aktiivinen kehittäminen. Asukaskyselyn uusiminen/toteuttaminen.</p> <p>Edunvalvonta lähipalveluiden turvaamiseksi ja joukkoliikenteen kehittämiseksi.</p> <p>Vuokrataloyhtiöiden selvityksen jatkotoimenpiteiden toteuttaminen taloyhtiöiden kehittämiseksi.</p>	<p>Asukasmäärän kehitys, tulo- ja lähtömuutto, syntyneet/kuolleet</p> <p>Asukaskyselyn tulokset ja asukastytyväisyys</p> <p>Lähipalveluiden laatu ja saavutettavuus</p> <p>Juna- ja bussiyhteyksien kehittyminen</p> <p>Vuokrataloyhtiöiden kehittyminen</p>	<p>Humppila tarjoaa viihtyisän ja turvallisen asuin- ja elinympäristön sekä laadukkaat lähipalvelut luonnon läheisyydessä. Humppilassa on tehokkaat ja toimivat liikenneyhteydet lähiseudulle ja maailmalle.</p> <p>Autojuna-aseman suunnittelun aloittaminen. Humppilassa jokainen on osa yhteisöä ja hyvinvointiin panostetaan yhteistyötä tehden.</p>	<p>Joukkoliikennepalveluiden kehittäminen on edennyt. Keväällä toteutettiin yhdessä HAMK:n kanssa selvitys Jubilee Linen toiminnasta ja kehittämisestä. Hankkeessa toteutettiin asukaskysely ja käyttäjähaastatteluja. Selvityksen perusteella jatketaan kehittämistyötä yhdessä Joki-oisten kunnan kanssa.</p> <p>Vuokrataloyhtiöiden osalta on saatu taloyhtiöiden hallituksen selvitys ja sen pohjalta edetään kohti kustannustehokasta ja kestävästä kunnallista vuokra-asumista. Rivitalot Oy:n konkurssimenettely on aloitettu.</p>
Humppilassa yrittäminen kannattaa	<p>Puolimatkan alueen saavutettavuuden kehittäminen.</p> <p>Yhteistyön lisääminen yrittäjien kanssa. Aktiivinen yhteydenotto yrityksiin.</p> <p>Seudullisen elinvoimaohjelman vieminen käytäntöön.</p>	<p>Yritysten määrän kehitys Myytyjen yritystonttien määrä 2-3</p> <p>Ala-Paavolan soranottoalueen myynti</p> <p>Liittymäratkaisujen edistyminen Yrittäjäyhteistyön kehittyminen</p>	<p>Humppila on yritysmönteinen kunta, joka tarjoaa vetoimaisen ja kilpailukyisen toimintaympäristön.</p> <p>Humppilassa huomioidaan yrittäjien tarpeet.</p> <p>Humppila on vihreän siirtymän kasvualusta, jonka ansiosta kunta saa investointeja ja uusia työpaikkoja.</p>	<p>Puolimatkan alueen mainostaulu toteutettiin keväällä. Alueen rakentuminen on alkanut kahdella kiinteistöllä. Tontteja on 1-6/2025 myyty 1 kappale.</p> <p>Yritysyhteistyötä on kehitetty yhdessä FYK:n ja Yritysreaktorin kanssa. Yrittäjäkahvit järjestettiin keväällä noin kerran kuukaudessa.</p> <p>Seudullisen elinkeinopoliittisen ohjelman toteuttaminen on alkanut yritysvaikutusten arvioinnin osalta. Tätä työtä koordinoi Ypäjän kunta yhdessä FYK:n kanssa.</p> <p>Ala-Paavolan soranottoalueen myyntiä on valmisteltu ja se toteutuu vuoden 2025 aikana.</p> <p>Liittymäratkaisuisista Valtatie 2 osalta on kuultu kuntalaisia ja maanomistajia. Hanke etenee yhteistyössä ELY:n kanssa. Rahoitusvaihtoehtoja selvitetään vuoden 2025 aikana.</p>

KUNNANHALLITUS				
Päämäärä	Toteutus	Mittari	Tavoitetaso	Toteutuma 1-6
Humppilassa tapahtuu	<p>Kunnan brändin vahvistaminen tapahtumakuntana ja yleisötilaisuuksien pitopaikkana.</p> <p>Houkutellessaan aktiivisella toiminnalla ulkopuolisia tapahtumajärjestäjiä kuntaan. Ollaan esillä medioissa positiivisilla asioilla.</p>	<p>Tapahtumien määrä ja kävijämäärät</p> <p>Humppilan näkyvyys eri medioissa</p>	<p>Humppila näkyy ja kuuluu positiivisesti eri kanavissa.</p> <p>Humppilassa on aktiivinen ja osallistava kulttuurielämä.</p> <p>Humppilassa on mahdollisuus monipuoliseen vapaa-ajanviettoon.</p>	<p>Keväällä 2025 järjestettiin seudulliset hyvinvointimessut yhdessä Jokioisten ja Ypäjän kuntien kanssa. Kävijämäärä jäi odotettua alhaisemmaksi.</p> <p>Vuonna 2025 tapahtumia järjestetään ottaen huomioon kunnan heikko taloudellinen tilanne.</p>
Humppilassa henkilöstö viihtyy työssään	<p>Tehdään työhyvinvointi- ja palkitsemisohjelma ja otetaan ne aktiiviseen käyttöön.</p> <p>Uusitaan työhyvinvointikysely.</p> <p>Intranetin rakentaminen henkilöstölle sisäisen tiedottamisen, osallistumisen ja vuorovaikutuksen parantamiseksi.</p>	<p>Työhyvinvointikyselyn tulokset</p> <p>Työhyvinvointi- ja palkitsemisohjelman käyttöönotto</p> <p>Intranetin käyttäjämäärät ja -kokemukset</p>	<p>Humppila huolehtii henkilöstön työhyvinvoinnista, jaksamisesta ja osaamisesta.</p> <p>Työterveyshuollon vastaanotto toiminnan vakiinnuttaminen.</p> <p>Humppilassa henkilöstöä arvostetaan ja kannustetaan.</p> <p>Humppilassa on töissä innostunut ja osallistuva henkilöstö.</p>	<p>Työhyvinvointikysely toteutetaan syksyllä 2025 ja sen jälkeen vuosittain.</p> <p>Intranetin rakentamista ei aloiteta vuoden 2025 aikana taloudellisista syistä. Henkilöstöviestintää on tehostettu ottamalla käyttöön henkilön oma sähköinen tiedotuslehti Humpisti. Se ilmestyy noin kerran kuukaudessa.</p> <p>Työterveyshoitajan vastaanotto on työterveyshuollon palveluntuottajan kanssa tehdyn sopimuksen mukaisesti auki kunnanvirastolla joka toinen viikko yhden päivän ajan.</p>
Humppila pitää huolta taloudesta, työllisyydenhoidosta ja ilmastosta.	<p>Toteutetaan osavuosi-katsaukset ja neljännesvuosiraportointi.</p> <p>TE25 uudistuksen käyntäntöön vienti.</p> <p>Vahvistetaan kunnan roolia ympäristöystävällisenä, ekologisena kuntana sekä edistetään vihreää siirtymää</p>	<p>Talousraportointi</p> <p>Yhteistyö TyöHämeen kanssa</p> <p>Uusien työpaikkojen ja työttömien määrän kehitys</p> <p>Vihreän siirtymän ja ekologisten arvojen suunnitelman valmistuminen ja käyttöönotto osana kunnan yleistä johtamista</p>	<p>Talousarviossa pysyminen.</p> <p>Humppilan kunta on valmis vastuun lisääntymiseen työllisyyden edistämiseksi ja TE-2025 uudistukseen vuoden 2025 alusta.</p> <p>Humppila osallistuu ilmastomuutoksen torjumiseen ja puhtaan siirtymän edistämiseen.</p>	<p>Kunta osallistuu aktiivisesti TyöHämeen työllisyysalueen toiminnan kehittämiseen.</p> <p>Kunnanjohtaja valittiin kansallisen työllisyysasioiden neuvottelukunnan alaisen kunta- jaoston puheenjohtajaksi, mikä tuo kunnalle valtakunnallista näkyvyyttä työllisyyden edistämiseksi.</p> <p>Talouden tasapainottamissuunnitelman valmistelu alkoi keväällä ja se valmistuu syyskuussa 2025.</p>

KESKUSHALLINTO

Keskushallinnon tulospalvelualueisiin kuuluvat vanhusneuvosto ja muu kunnan toiminta.

Vastuuhenkilö: hallintojohtaja

Tulosityksikön alaiset palvelut:

412	Vanhusneuvosto
416	Nuorisovaltuusto
413	Muu toiminta
418	TE-palvelut

VANHUSNEUVOSTO

Perustehtävät

Vanhusneuvosto on kunnan lakisääteinen pysyvä yhteistyöelin, jonka tehtävänä on varmistaa ja huolehtia kunnan ikääntyneen väestön vaikutus- ja osallistumismahdollisuuksista.

Palvelusuunnitelma talousarviovuodelle

Vanhusneuvosto kokoontuu aktiivisesti ja toimii hyväksytyin toimintasuunnitelman mukaisesti. Painopisteenä vanhusneuvostolla on yksinäisyyden ja syrjäytymisen ehkäisy vapaaehtoistyön ja yhdistysyhteistyön kautta. Vanhusneuvosto järjestää vanhustenviikon sekä viikoittain iloiset ikäihmisenpäivätoimintaa.

Toimintaympäristö ja sen muutokset

Yhteistyön laajentaminen hyvinvointialueen kanssa, seudullinen yhteistyö eläkeläisjärjestöjen ja paikallisten järjestöjen kanssa. Hyvinvointikoordinaattori toimii vanhusneuvoston sihteerinä ja linkkinä kunnan suuntaan.

Toimintakertomus

Vanhusneuvosto on kokoontunut säännöllisesti tammi-, maalisi- ja toukokuussa, ja toiminut hyväksytyin toimintasuunnitelman mukaisesti.

Neuvosto on osallistunut kunnan asiakirjojen valmisteluun ja arviointiin, edistänyt digiosaamista sekä seurannut ikäihmisiä koskevan viestinnän kattavuutta. Ennaltaehkäisevien toimenpiteiden seuranta on ollut osa kevätkauden painopisteitä.

Vanhusneuvosto on järjestänyt vanhustenviikon suunnittelua yhteistyössä yhdistysten ja seurakunnan kanssa, ja ollut mukana hyvinvointialueen vanhusneuvoston sekä seudullisten neuvostojen yhteistyössä. Toimintasuunnitelman väliarviointi on toteutettu toukokuussa.

NUORISOVALTUUSTO

Perustehtävät

Kuntalain 26 § mukaan kuntien on asetettava nuorisovaltuusto nuorten osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksien varmistamiseksi. Nuorisovaltuustoille on annettava mahdollisuus vaikuttaa kaikkien kunnan toimialojen suunnitteluun, valmisteluun, toteuttamiseen ja seurantaan. Nuorisovaltuustot edustavat kunnan nuoria kunnallisessa päätöksenteossa. Demokraattisesti valittujen nuorisovaltuustojen tehtävänä on tuoda nuorten ääni kuuluviin, ottaa kantaa ajankohtaisiin asioihin sekä tehdä aloitteita ja kannanottoja.

Nuorisovaltuustojen tarkoituksena on myös tiedottaa nuoria kunnan päättäjien toiminnasta sekä auttaa nuoria löytämään keinoja vaikuttaa. Lisäksi ne edistävät vuoropuhelua nuorten ja päättäjien välillä ja ottavat nuoret aidosti mukaan yhteiseen päätöksentekoprosessiin. Nuorisovaltuustot myös järjestävät erilaisia tapahtumia, kampanjoita ja tempauksia.

Palvelusuunnitelma talousarviovuodelle

Nuorisovaltuuston edustajalla on puhe- ja läsnäolo-oikeus kunnanvaltuustossa, lautakunnissa, Unicefin lapsiystävällinen kunta -koordinaatioryhmässä sekä useissa muissa kunnan toimielimissä tai työryhmissä. Nuorisovaltuusto suunnittelee ja järjestää erilaisia tapahtumia nuorisolle yhteistyössä nuorisohjaajan kanssa.

Toimintakertomus

Nuorisovaltuusto on kokoontunut 10.2., 17.3. ja 6.5.2025 ja toiminut aktiivisesti kauden 2025–2026 kokoonpanolla. Kokouksissa on käsitelty ajankohtaisia nuoria koskevia asioita ja suunniteltu tulevia tapahtumia yhteistyössä nuorisohjaajan kanssa.

Kevätkaudella nuorisovaltuusto on osallistunut Unicefin lapsiystävällinen kunta -koordinaatioryhmän toimintaan ja tehnyt aloitteita nuorten hyvinvoinnin edistämiseksi.

Nuorisovaltuuston edustajalla on ollut puhe- ja läsnäolo-oikeus kunnanvaltuustossa, lautakunnissa ja muissa toimielimissä.

MUU TOIMINTA

Perustehtävät

Muun muassa osuudet Hämeen liitolle, jäsenmaksut Suomen Kuntaliitolle, kuntayhtymien pakolliset jäsen-/tasausmaksusuudet ja muut yhteistoimintaosuudet.

Palvelusuunnitelma talousarviovuodelle

Humppilan kunta on aktiivinen jäsen ja omistaja erilaisissa yhteisöissä, joissa se on mukana.

Toimintakertomus

Humppilan kunta on ollut aktiivinen jäsen ja omistaja useissa yhteisöissä. Kunta on osallistunut Hämeen liiton toimintaan, Kuntaliiton jäsenmaksuvelvoitteisiin sekä seudullisiin yhteistyöelimiin kuten Forssan seudun elinkeinopoliittiseen ohjausryhmään ja Kanta-Hämeen vesihuoltosuunnitelman laatimiseen liittyvään työryhmään. Keskeisiä yhteistyötahoja ovat Forssan Yrityskehitys FYK, Forssan Ammatti-instituutti FAI, Hämeen ammattikorkeakoulu HAMK ja TyöHäme sekä Kanta-Hämeen Yritysreaktori.

TE2025-uudistuksen myötä kunnan rooli työllisyyden ja elinvoiman edistämisessä on vahvistunut. Humppila kuuluu TyöHämeen työllisyysalueeseen ja osallistuu työllisyyden edistämiseen ennen kaik-

kea johtoryhmätyöskentelyn kautta. Kunnanjohtaja toimii kansallisen työllisyysasioiden neuvottelukunnan alaisen kuntajaoston puheenjohtajana, mikä tuo kunnalle valtakunnallista näkyvyyttä työllisyysasioissa.

Kevätkaudella on pyritty vahvistamaan seudullista varautumista ja kriisivalmiutta yhteistyöllä, joka mahdollistaa kaluston ja resurssien yhteiskäytön Forssan, Tammelan, Jokioisten, Ypäjän ja Humppilan välillä.

Lisäksi Humppilan kunta on solminut SPR:n Forssan osaston varautumista ja auttamisvalmiutta Humppilan kunnan alueella koskevan yhteistyösopimuksen, joka tukee kunnan valmiutta häiriötilanteissa vapaaehtoisten avustustoiminnan kautta.

Kunta on ollut mukana EU-yhteistyössä Hämeen EU Officen kautta, ja osallistunut seminaareihin, joissa on käsitelty EU-rahoituksen mahdollisuuksia Kanta-Hämeessä. EU:n rakennerahastojen ja elpymisvälineiden kautta on tuettu muun muassa infra-, koulutus- ja työllisyys Hankkeita, joista osa hyödyttää myös Humppilaa.

TE-PALVELUT

TE-palvelut siirtyvät valtiolta kunnille 1.1.2025 alkaen, jolloin TE-toimistot sekä kuntakokeilut lakkaavat. Hämeenlinna, Forssa, Hattula, Tammela, Jokioinen, Humppila ja Ypäjä muodostavat yhteisen TyöHämeen työllisyysalueen, jossa Hämeenlinnan kaupunki toimii työvoimapalveluiden järjestämisen vastuukuntana. TyöHämeen työllisyysalue vastaa lakisääteisistä työllisyys- ja yrityspalveluista 1.1.2025 alkaen.

Perustehtävät

Työvoimaviranomaisen tehtävänä on järjestää julkisina työvoimapalveluina muun muassa:

1. työnvälityspalveluja
2. tieto-, neuvonta- ja ohjauspalveluja
3. valmennusta
4. työvoimakoulutusta
5. muutosturvakoulutusta

Julkisiin työvoimapalveluihin kuuluvat myös henkilöasiakkaan palveluprosessiin liittyvät asiantuntija-arvioinnit, järjestämislain (380/2023) mukaiset kokeilut, työttömyysetuudella tuettu työnhakijan omaehtoinen opiskelu sekä työnantajalle ja henkilöasiakkaalle myönnettävät tuet ja korvaukset.

Palvelusuunnitelma talousarviovuodelle

Jokaiselle TyöHämeen asiakkaalle tehdään oma työllistymissuunnitelma. Suunnitelma kertoo, miten työtä haetaan. Suunnitelmaa tarkennetaan, kun työnhaku etenee. Työnhakijan täytyy osallistua suunnitelman tekemiseen ja noudattaa suunnitelmaa. TyöHämeen palveluja tarjotaan myös kunnantalolla.

Toimintaympäristö ja sen muutokset

Kasvuhaluiset TyöHämeen kunnat ovat sitoutuneet saamaan koko Kanta-Hämeen alueen menestymään. Yrityksen menestys vaatii yritys- ja yrittäjämynönteistä ilmapiiriä, kattavia yrityspalveluita, otollista sijaintia, hyviä liikenneyhteyksiä ja osaavaa työvoimaa. Työvoimapalveluiden järjestämisvastuun siirtyminen kunnille mahdollistaa palvelujen kehittämisen. Muutos on mahdollisuus, johon on tartuttu. Työnantajien ja yritysten menestyminen alueella on yksi TyöHämeen työllisyysalueen päätavoitteista.

Tavoitteena on huomioida toimintaympäristön muutos, työntekijän, työnantajan ja kunnan tarpeet ja kehittää palveluja mahdollisimman tehokkaiksi ja vaikuttaviksi, mikä nopeuttaa työllistymistä ja edistää työnantajien menestystä alueella. Menestyvät yritykset luovat elinvoimaa koko alueelle. Yrityksille tarjottavissa palveluissa on erityisesti huomioitu matala byrokratia ja sujuva asiointi.

Toimintakertomus

TE-palveluiden järjestämisvastuu siirtyi kunnille 1.1.2025, ja Humppila toimii osana TyöHämeen työllisyysaluetta, jossa Hämeenlinna on vastuukuntana. Palveluja on tarjottu myös Humppilan kunnantalolla, ja jokaiselle asiakkaalle on laadittu oma työllistymissuunnitelma. Palveluprosessit on käynnistetty järjestämislain mukaisesti.

Toimintakauden aikana TE-palveluiden kustannukset ovat ylittäneet merkittävästi koko vuodelle budjetoidun rahoituksen. Talousraportin mukaan toimintakulut ovat toteutuneet jo yli 70 %:n tasolla. Ylitys johtuu valtiolta siirtyneiden tehtävien laajuudesta, palvelujen järjestämisen alkuvaiheen kustannuksista sekä erityisesti heikosta työllisyystilanteesta, joka on lisännyt palvelutarvetta ja kunnan rahoitusosuutta työttömyysetuuksiin.

Kesäkuun lopussa Humppilan työttömyysaste oli 10,6 %, mikä on noussut edellisvuodesta. Työttömiä työnhakijoita oli 99 henkilöä, joista pitkäaikaistyöttömiä 42 ja yli 50-vuotiaita 46. Työttömyys on kasvanut erityisesti nuorissa ja pitkäaikaistyöttömien ryhmissä koko TyöHämeen alueella. Hämeen ELY-keskuksen mukaan pitkäaikaistyöttömyys on kasvanut 33 % ja nuorten työttömyys 25 % vuodentakaisesta.

Samaan aikaan aktivointipalvelujen käyttö on vähentynyt: työvoimakoulutuksessa, kuntouttavassa työtoiminnassa ja työ-/koulutuskokeiluissa asiakasmäärät ovat laskeneet merkittävästi. Aktivointiaste oli kesäkuun lopussa vain 20,0 %, mikä on 7 prosenttiyksikköä matalampi kuin vuotta aiemmin.

TyöHämeen työllisyysalueen tavoitteena on kehittää palveluja tehokkaiksi ja vaikuttaviksi, edistää työllistymistä ja tukea työnantajien menestystä. Kevätkaudella on tehty yhteistyötä alueen yritysten ja oppilaitosten kanssa, ja palvelujen sujuvuutta on parannettu matalan byrokratian periaatteella.

TUKIPALVELUT

Tukipalveluiden tulosalueeseen kuuluvat kunnan taloushallinto, tekstinkäsittely- ja toimistopalvelut, IT-palvelut, sekä siivouspalvelu.

Vastuuhenkilö: hallintojohtaja

Tulosyksikön alaiset palvelut:

441	Kirjanpito ja palkanlaskenta
461	Monistus
462	Postitus
464	ICT-palvelut
465	Tekstinkäsittely
466	Siivouspalvelut

Tukipalveluiden perustehtävät

Tukipalvelut-yksikkö tuottaa nimensä mukaisesti keskitettyjä tukipalveluja kunnan eri toimialoille. Toiminta sisältää yleiset hallinto- ja toimistopalvelut, taloushallinnon palvelut sekä siivous- ja ateriapalvelut kunnan yksiköissä. Toteutuneet kustannukset laskutetaan sisäisenä vuokrana tai vyörytetään osastoille vuoden lopussa.

ICT-palveluihin kuuluvat asiakirjahallinta, tiedonhallinta, tietosuoja ja tietohallintoyhteistyön koordinointi sekä kunnan yleinen tietoverkko ja sen ylläpito, IT-ohjelmistot ja -laitteet, puhelimet ja -liittymät. Tekstinkäsittely sisältää arkistointipalvelun sekä yleiset toimisto-, neuvonta- ja asiakaspalvelut. Kirjanpito- ja palkanlaskentapalvelut sisältävät kunnan taloussuunnittelun, kirjanpidon ja taloustilastoinnin sekä palkkahallinnon palvelut. Siivouspalvelu huolehtii päiväkodin, koulujen ja kunnan muiden kiinteistöjen siivouksesta sekä ateriatarjoilusta.

Palvelusuunnitelma talousarviovuodelle

ICT-palvelut, kirjanpito- ja palkanlaskentapalvelut sekä tekstinkäsittely tuotetaan jatkossakin kunnan omana toimintana tehokkaasti ja laadukkaasti. Palkanlaskentapalvelu ostetaan edelleen Jokioisten kunnalta. Siivouspalvelut tuotetaan omalla henkilökunnalla laadukkaasti ja kustannustehokkaasti. Koulujen ja päiväkodin ruoka ostetaan ostopalveluna, mutta oma henkilöstö hoitaa ruoan esillepanon ja keittiöhuollon.

Toimintakertomus

Tukipalvelut ovat tuottaneet keskitetysti hallinto-, talous- ja siivouspalveluja kunnan eri toimialoille. Palvelut on toteutettu pääosin suunnitelman mukaisesti, ja kustannukset vyörytetään osastoille vuoden lopussa.

Kirjanpito ja palkanlaskenta: Taloushallinto on vastannut kunnan kirjanpidosta, taloussuunnittelusta ja taloustilastoinnista. Palkanlaskenta on ostettu Jokioisten kunnalta. Talousarvion täytäntöönpano-ohjeen mukainen raportointi on toteutettu neljännesvuosittain kunnanhallitukselle. Kirjanpidossa on täsmäytetty rahaliikenne ja osakirjanpidot kuukausittain.

Tekstinkäsittely ja toimistopalvelut: Yksikkö on hoitanut arkistointipalvelut, asiakaspalvelun ja neuvonnan. Asiakirjahallinnan prosesseja on kehitetty Valmu-järjestelmän kautta, ja tiedonhallinnan ohjeistusta on päivitetty.

ICT-palvelut: Kunnan tietoverkko, ohjelmistot, laitteet ja tietoturva ovat olleet hallinnassa. Tietoturvakoulutus järjestettiin 17.3.2025 ja tietosuojaohjeet on päivitetty vuoden 2024 lopussa.

Siivouspalvelut: Siivous on toteutettu omalla henkilöstöllä päiväkodissa, kouluissa ja muissa kiinteistöissä. Ateriatarjoilu on hoidettu omana työnä, vaikka ruoka ostetaan ostopalveluna. Palvelun laatu on säilynyt hyvänä ja henkilöstöresurssit ovat olleet riittävät.

Sisäinen valvonta: Ostolaskujen tarkastus ja hyväksyntä on toteutettu ohjeiden mukaisesti. Maksatuslistat hyväksyy kunnanjohtaja tai hallintojohtaja. Käyttöoikeudet järjestelmiin on rajattu ja hallittu IT-asiiantuntijan toimesta.

ELINKEINO JA MATKAILU

Elinkeino- ja matkailupalveluiden tulosalueeseen kuuluvat yrityspalvelut, joukkoliikennepalvelut, avustukset yhdistyksille ja yhteisöille, tytäryhtiö-vuokratalojen avustaminen, markkinointi ja kaavoitus.

Vastuuhenkilö: hallintojohtaja

Tulosyksikön alaiset palvelut:

420	Veteraaniperinne
421	Yrityspalvelut
422	Ritarihanke 2024-2025
425	Avustukset ja muu kehittäminen
426	Kaavoitus
428	Palveluliikenne/Kyläpussi
429	Seutuliikenne
430	Syöttöliikenne /Jubilee Line
438	Vuokratalot/tytäryhtiöt
439	Markkinointi
801	Maataloustoimen hallinto

Perustehtävät

Elinkeino ja matkailun perustehtävät ovat moninaiset ja kuhunkin kustannuspaikkaan erikseen sidotut. Kuitenkin yhteisenä tekijänä on parantaa elinvoimaa, elinkeinojen moninaisuutta sekä matkailun houkuttelevuutta Humppilassa.

Palvelusuunnitelma talousarviovuodelle, toimintaympäristö ja sen muutokset

VETERAANIPERINNE JA RITARIHANKE

Veteraaniperinteen ja Ritarigallerian osalta tehdään yhteistyötä Kulmakunnat ry:n ja mahdollisten muiden yhteistyökumppaneiden kanssa.

YRITYSPALVELUT

Yritysneuvonta ostetaan sopimuksen mukaan Forssan Yrityskehitys Oy:ltä. Humppilan kunta on mukana FYK:n hankesalkussa ja valmistellut seudullista elinvoimaohjelmaa, joka käsitellään kunnassa vuoden 2025 alussa.

Humppilan kunta jatkaa aktiivista vuoropuhelua Humppilan alueen yrittäjien kanssa, sekä kuukausittaisia yrittäjätapaamisia eli Humppilan Yrittäjäkahveja, jotka kunta järjestää yhteistyössä Humppilan Yrittäjät ry:n kanssa. Humppilan kunta panostaa vuorovaikutuksen lisäämiseen kunnan alueen yrittäjien kanssa sekä uusien yritysten saamiseen kuntaan.

AVUSTUKSET JA MUU KEHITTÄMINEN

Yhdistysavustuksia myönnetään paikallisille yhdistyksille edellisten vuosien tapaan toimintojen kehittämiseen siten, että raportointia saavutetusta toiminnasta kehitetään sekä lisätään kunnan vuoropuhelua yhdistysten kanssa, ja yhdistysten aktiivien mukanaoloa kunnan tapahtumissa kannustimien kautta.

KAAVOITUS

Ei erillishankkeita vuodelle 2025. Puolimatkan teollisuusalueen infrastruktuurin rakentaminen on kunnan kärkihankkeena käynnistynyt kesällä 2024.

PALVELULIIKENNE/KYLÄPUSSI

Koulukuljetuksen kanssa järjestetään kattavaa palveluliikennettä Kyläpussi-toimintana Humppilan kunnan sisällä ja lähialueille. Sopimus kilpailutetaan kevään 2025 aikana – viimeinen optiovuosi Liikenne Rajala Oy:n kanssa päättyy 31.7.2025.

SEUTULIIKENNE

Seutuliikenne ELY-keskuksen vakiovuorojen osalta jatkuu aiemmassa laajuudessa Rajalan Liikenteen liikennöintinä, sopimus on voimassa 6.6.2024 - 6.6.2027.

SYÖTTÖLIIKENNE/JUBILEE LINE

Heinäkuussa 2024 käynnistettiin Jubilee Line -syöttöliikennehanke seudun kuntien yhteistyönä. Yhteistyössä ovat mukana Humppilan ja Jokioisten kunnat. Hankkeen aikana kuntalaisille järjestetään jatkuva hyvin edullinen linja-autosyöttöliikenne aamuvarhaisesta iltamyöhään reitillä Forssa – Jokioinen – Humppilan juna-asema – Humppilan Lasin alue. Sopimus liikennöinnistä Vekka Group Oy:n kanssa on voimassa 15.7.2024 - 15.11.2026.

VUOKRATALOT/TYTÄRYHTIÖT

Hyväksytyt kunnan talousarvion laadintaohjeen ja talouden tasapainottamissuunnitelman mukaisesti tavoitteena on, että hyväkuntoisimmat vuokrataloyhtiöt fuusioidaan suuremmaksi organisaatioksi ja luovutaan yhtiöistä, joihin liittyy merkittävimpiä haasteita talouden ja/tai rakennusten kunnan osalta ja valmistellaan tarvittavat yhtiöjärjestysmuutokset.

MARKKINOINTI

Humppilan näkyvyyttä edistetään voimakkaalla, näkyvällä ja aktiivisella tiedottamisella. Kunnan tunnettuutta ja näkyvyyttä edistetään ja kuntaa markkinoidaan innovatiivisesti. Markkinointiryhmän toimintaa jatketaan. Kunta tuo esiin markkinoinnissaan kunnan vahvuuksia, mahdollisuuksia, saavutettavuutta, sijaintia, palveluja ja luonnonläheisyyttä. Markkinoinnin kärkenä ovat Puolimatkan alueen yritystontit.

MAATALOUSTOIMEN HALLINTO

Loimaan maaseutupalvelut tuottaa maaseutuelinkeinoviranomaistehtävät ostopalveluna.

Toimintakertomus

Veteraaniperinne ja Ritarihanke:

Yhteistyö Kulmakunnat ry:n kanssa on jatkunut veteraaniperinteen ja Ritarigallerian ylläpidossa. Keväällä 2025 tehtiin lisäksi yhteistyösopimukset Forssan seudun reserviupseerit ry:n ja Humppilan reserviläiset ry:n kanssa.

Keväällä 2025 toteutettiin erillisnäyttely Mannerheim-ristin ritari Viljo Laaksosta yhdessä Ritarigallerian tukiyhdistyksen kanssa. Näyttelyn yhteydessä järjestettiin erillinen seminaari ritariperinteeseen liittyen.

Yrityspalvelut:

Humppilan kunta on jatkanut yritysneuvonnan ostamista Forssan Yrityskehitys Oy:ltä. Kunta on mukana FYK:n hankesalkussa ja osallistuu seudullisen elinvoimaohjelman valmisteluun. Vuoropuhelu yrittäjien kanssa on ollut aktiivista, ja kuukausittaiset Humppilan Yrittäjäkahvit ovat vakiintuneet osaksi yhteistyötä Humppilan Yrittäjät ry:n kanssa.

Kanta-Hämeessä on aloittanut Yritysreaktori, joka tehtävänä on tukea alueen yrityksiä verkostomaiseen toimintatapaan perustuen. Toiminta-alue kattaa TyöHämeen ja EHTA:n työllisyysalueet.

Avustukset ja muu kehittäminen:

Yhdistysavustuksia on myönnetty paikallisille yhdistyksille toimintojen kehittämiseen. Raportointia saavutetusta toiminnasta on kehitetty, ja kunta on kannustanut yhdistysten aktiivien osallistumista kunnan tapahtumiin.

Yhdistysten toimintaa on tuettu väliaikaisrahoituksella tilanteissa, jossa hankeavustukset maksetaan hanketoimijoille jälkikäteisesti. Tähän liittyen kunnanhallitus hyväksyi keväällä 2025 uudet väliaikaisrahoituksen myöntämisen säännöt.

Kaavoitus:

Vuoden 2025 aikana ei ole käynnistetty uusia kaavahankkeita. Puolimatkan teollisuusalueen infrastruktuurin rakentaminen on jatkunut kunnan kärkihankkeena. Alueen markkinointi ja yritystonnttien myynti ovat olleet keskeisiä elinvoimatyön painopisteitä.

Palveluliikenne/Kyläpussi:

Koulukuljetuksen yhteydessä on järjestetty kattavaa palveluliikennettä Kyläpussi-toimintana Humppilan kunnan sisällä ja lähialueille. Sopimus Liikenne Rajala Oy:n kanssa on kilpailutettu keväällä 2025, ja viimeinen optiovuosi päättyy 31.7.2025.

Seutuliikenne:

ELY-keskuksen vakiovuorojen seutuliikenne on jatkunut Rajalan Liikenteen liikennöimänä. Sopimus on voimassa 6.6.2024–6.6.2027.

Syöttöliikenne/Jubilee Line:

Jubilee Line -syöttöliikennehanke on käynnistynyt heinäkuussa 2024 Humppilan ja Jokioisten kuntien yhteistyönä. Reitti kulkee Forssan linja-autoasemalta Jokioisten kautta Humppilan juna-asemalle ja Humppilan Lasin alueelle. Liikennöinti tapahtuu Vekka Group Oy:n toimesta, ja sopimus on voimassa 15.7.2024–15.11.2026. Matkakorttien myynti ja lataus tapahtuu Humppilan kirjastossa, ja matkan hinta kortilla on 1 euro.

Keväällä 2025 toteutettiin yhdessä Jokioisten kunnan ja HAMK:n kanssa Jubilee Linen -käyttäjäselvitys. Se tuotti tietoa palvelun käytöstä ja lisäksi konkreettisia ehdotuksia palvelun kehittämiseksi. Kehittäminen aloitettiin keväällä ja se jatkuu syksyllä 2025.

Vuokratalot/tytäryhtiöt:

Vuokrataloyhtiöiden osalta saatiin keväällä kattava selvitys sekä toiminnan että talouden osalta. Asuinkäytöstä vuoden 2024 lopussa poistettu kiinteistö (Rivitalot Oy) on edennyt konkurssimenettelyyn. Kokonaisuudessaan taloyhtiöiden osalta tehdään ratkaisut osana laajempaa talouden tasapainottamissuunnitelmaa.

Markkinointi:

Markkinointityöryhmän toiminta jatkui keväällä 2025. Puolimatkan alueen markkinointia tehostettiin. Markkinoinnin resurssit eivät mahdollista riittävän aktiivista kunnan markkinointia. Tähän tullaan kiinnittämään huomiota osana talouden tasapainottamista ja talousarviovalmistelua sekä osana henkilöstösuunnittelua.

Maataloustoimen hallinto:

Maaseutuelinkeinoviranomaistehtävät on tuotettu ostopalveluna Loimaan maaseutupalveluiden kautta. Palvelu on toiminut suunnitellusti ja yhteistyö on ollut sujuvaa.

TYÖHYVINVOINTI

Vastuuhenkilö: hallintojohtaja

Tulosityksikön alaiset palvelut:

481 Yhteistyötoimikunta ja työsuojelu

483 Hlökunnan TYHY- ja virkistystoiminta

Perustehtävät

Yhteistyötoimikunta toimii yhteistoimintalain (334/2007) mukaisena työnantajan ja henkilöstön edustajista koostuvana yhteistoimintaelimenä. Yhteistyötoimikunnan tehtävänä on myös työsuojelun valvonnasta ja työpaikan työsuojeluyhteistoiminnasta annetun lain (44/2006) mukainen työsuojeluyhteistoiminta. Toimikunnan tehtävänä on työn terveellisyyden ja turvallisuuden edistäminen. Työsuojeluvaltuutetuilla on toimikunnan kokouksissa läsnäolo- ja puheoikeus. Toimikunta tekee tarvittaessa työnantajalle esityksiä, joiden tavoitteena on esimerkiksi parantaa työoloja, kehittää työterveyshuoltoa tai järjestää työsuojelukoulutusta ja työn opastusta. Lisäksi toimikunta osallistuu työkykyä ylläpitävän toiminnan järjestämiseen.

Palvelusuunnitelma talousarviovuodelle

Yhteistyötoimikunta kokoontuu neljä kertaa vuodessa käsittelemään sille kuuluvia asioita.

Panostetaan henkilöstön työhyvinvointiin, arvostamiseen ja osallistamiseen sekä tiedottamisen parantamiseen. Valmistellaan vuoden aikana työhyvinvointi- ja palkitsemisohjelma uuden kuntastrategian tavoitteiden pohjalta. Toteutetaan työhyvinvointikysely ja verrataan tuloksia vuoden 2022 tuloksiin. Sisäistä tiedottamista parannetaan intranetin avulla. Koko kunnan henkilöstön työhyvinvointia ja henkilöstön vuorovaikutusta edistävää toimintaa järjestetään kaksi kertaa vuodessa. Keväällä järjestetään kunnan yhteinen virkistyspäivä ja loppuvuodesta pikkujoulut. Henkilöstön käytössä on ePassi-sovellus. Henkilöstöä muistetaan joululahjalla joulukuussa. Työterveyspalvelut ostetaan Terveystalolta.

Kehitetään esimiestyötä, edistetään avointa vuorovaikutusta ja puututaan epäkohtiin. Kehityskeskustelut käydään jokaisen työntekijän kanssa vähintään kerran vuodessa.

Toimintakertomus

Yhteistyötoimikunta kokoontui kevätkaudella kaksi kertaa käsittelemään sille kuuluvia asioita. Kokouksissa käsiteltiin muun muassa työsuojelun tilannekatsausta, sairauspoissaolotilastoja sekä kehityskeskustelujen toteutumista.

Työterveyshuollon tilannekatsaus esiteltiin yhteistyötoimikunnalle kesäkuussa, ja sen yhteydessä arvioitiin varhaisen tuen toimenpiteitä sekä mahdollisia yhteistoimintamenettelyjä. Työsuojelun ja työterveyshuollon yhteistyö on jatkunut suunnitelmallisesti, ja työpaikkaselvityksiä on tehty tekniselle osastolle ja perhepäivähoitoon. Työterveyspalvelut on ostettu Terveystalolta, ja työterveyshoitaja on ollut tavoitettavissa kunnantalolla sovittuina ajankohtina.

Kehityskeskustelut on pyritty käymään jokaisen työntekijän kanssa toukokuun loppuun mennessä. Keskusteluissa on hyödynnetty vuonna 2023 käyttöön otettua kehityskeskustelupohjaa, ja niihin on yhdistetty tasopalkkajärjestelmän mukainen henkilökohtaisen työsuorituksen arviointi.

Henkilöstölle on tarjottu mahdollisuuksia osallistua webinaareihin ja seudullisiin koulutuksiin. Lisäksi on hyödynnetty EU:n osaamisunionin aloitteita osaamisen kehittämisessä ja elinikäisen oppimisen tukemisessa. Henkilöstön käytössä on ollut ePassi-sovellus, ja sen käyttö on ollut aktiivista erityisesti liikunta- ja kulttuuripalveluissa.

SIVISTYSOSASTO

SIVISTYSLAUTAKUNTA

Sivistyslautakunta tarjoaa kuntalaisille yksilön ja yhteiskunnan tarpeet huomioonottavaa laadukasta kasvatusta ja koulutusta sekä tasavertaisia mahdollisuuksia monipuoliseen elinikäiseen oppimiseen. Sivistyslautakunta vastaa sivistystoimen hallintoon, varhaiskasvatukseen, perusopetukseen, lukiokoulutukseen ja koululaisten iltapäivätoimintaan liittyvistä asioista.

KOKONAISKUVA TOIMIALAN KEHITTÄMISESTÄ VUOSINA 2025-2027

Toimielimen vuosien 2025-2027 tavoitteena on toimivien ja laadukkaiden varhaiskasvatus- ja perusopetuspalveluiden tuottaminen ja tarjoaminen kuntalaisille sekä kuntalaisten hyvinvoinnin edistäminen. Lautakunta tekee tiivistä yhteistyötä kunnan muiden toimielimien kanssa.

Varhaiskasvatuksessa noudatetaan ja toteutetaan valtakunnallista sekä seudullista esiopetus- ja paikallista varhaiskasvatussuunnitelmaa ja jokaiselle lapselle laaditaan yksilöllinen varhaiskasvatus- / esiopetussuunnitelma. Perusopetuksessa noudatetaan ja toteutetaan valtakunnallista sekä seudullista opetussuunnitelmaan.

TALOUSSUUNNITELMA 2025-2027

Yleiset kehittämistavoitteet:

2. yhtenäisen kasvun- ja opinpolun vahvistaminen
3. kestävä kehityksen ja taloudellisen näkökulman huomioiminen
4. henkilöstön osaamisen vahvistaminen
5. työhyvinvoinnista ja -jaksamisesta huolehtiminen

TALOUSARVIO 2025

Sivistystoimen palveluiden tulee taata tasavertaiset mahdollisuudet kasvaa ja selviytyä yhteiskunnan jäsenenä sekä varhaiskasvatus- ja opetussuunnitelmien mukaisesti huolehtia siitä, että toimialan palvelutaso on tasalaatuista suhteessa valtakunnan muihin kuntiin. Palveluiden tuottamisessa on keski-tyttävä ensisijaisesti palveluiden laadun ja yksilöllisten tarpeiden huomioimiseen kustannustehokkaasti. Lukio-opetus ostetaan Forssan kaupungilta.

VARHAISKASVATUS JA ESIOPETUS

Vastuuhenkilö: sivistys- ja hyvinvointijohtaja, varhaiskasvatusjohtaja
Tulosityksikön alaiset palvelut:

2105	Päiväkotiki Päivänpaiste/Lintukoto
2125	Perhepäivähoito
2135	Esiopetus
2145	Lasten kotihoidontuki
3114	Tasa-arvoraha 2

Perustehtävät

Varhaiskasvatuspalveluihin kuuluvat päiväkotihoido, perhepäivähoito, esiopetus sekä lasten kotihoidon tuki. Varhaiskasvatuksella tarkoitetaan lapsen suunnitelmallista ja tavoitteellista kasvatuksen, opetuksen ja hoidon muodostamaa kokonaisuutta, jossa painottuu erityisesti pedagogiikka. Varhaiskasvatus on osa suomalaista koulutusjärjestelmää sekä tärkeä vaihe lapsen kasvun ja oppimisen polulla.

Varhaiskasvatuksella on monia tehtäviä. Varhaiskasvatus esimerkiksi

- tukee lapsen kasvua, kehitystä ja oppimista
- edistää lasten tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta
- ehkäisee syrjäytymistä
- tukee huoltajia kasvatustyössä ja mahdollistaa heidän osallistumisensa työelämään tai opiskeluun.

Lisäksi varhaiskasvatuksessa opitut tiedot ja taidot vahvistavat lasten osallisuutta sekä aktiivista toimijuutta yhteiskunnassa.

Palvelusuunnitelma talousarviovuodelle

Humppilan kunnan varhaiskasvatuspalvelut tarjoavat lapsille turvallista, yksilöllistä ja lapsen ikätasoa ja henkilökohtaisia tarpeita vastaavaa kasvatusta, opetusta ja huolenpitoa. Turvallisessa ja hyväksyvässä ilmapiirissä tuemme lapsen kodin kasvatustehtävää. Tavoitteena on kasvattaa lapsesta yhdessä lapsen huoltajien kanssa omatoiminen, hyvän itsetunnon omaava ja toisten kanssa toimeentuleva persoona, joka kunnioittaa kotiseutuaan ja juuriaan. Varhaiskasvatuksessa pyritään edistämään lasten ja perheiden hyvinvointia osallisuuden kautta. Varhaiskasvatuksessa lapsuus nähdään arvokkaana osana elämää ja kukin lapsi on omana persoonallisuutenaan tärkeä ja merkittävä.

Talousarviovuosi 2025

- **Oppimisen tuen uudistus esiopetuksessa**
  - o Oppimisen tuen uudistuksen tavoitteena on selkeyttää ja täsmentää oppilaan saaman tuen muotoja sekä turvata riittävä tuki siten, että tuen muodot ovat valtakunnallisesti yhtenäiset, selkeät ja monipuoliset.
- **Lasten tasavertaisen oppimisen edellytysten tukeminen**
  - o sähköisten oppimisalustojen hyödyntäminen hankkimalla edelleen kalustoa varhaiskasvatukseen käyttöön (esim. rikkoutuneen älytaulun uusiminen)
  - o varhaiskasvatuksen erityisopettajan rekrytointi toistaiseksi voimassa olevaan työsuhteeseen

- Valtionavustusta saanut tasa-arvohanke jatkuu ja avustusrahoilla palkattu varhaiskasvatuksen lastenhoitaja jatkaa tehtävässään 31.12.2025 saakka.
- **Henkilöstö**
  - varhaiskasvatuksen sosionomin tehtävänkuvan laatiminen
  - määräaikaisen lastenhoitajan palkkaaminen vastaamaan etenkin alle 2-vuotiaiden perushoitoon liittyviin haasteisiin sekä vuorohoidon tarpeisiin. Viime vuoden vakituisten työntekijöiden palkoista siirretään eläkkeelle jäävän osa-aikaisen lastenhoitajan palkan osuus (15 500€) määräaikaisten palkkoihin. Lisäkustannus määräaikaisten palkkoihin 50 % osuus eli 15 500€.
  - henkilöstölle mahdollistetaan osallistuminen koulutuksiin
  - työhyvinvointiin panostaminen

Taloussuunnitelmavuodet 2025-2027

- Varaudutaan toisen varhaiskasvatusryhmän perustamiseen Lintukodon yksikköön
- Varhaiskasvatuksen erityisopetuksen järjestämisen vakiinnuttaminen
- Sähköisten palvelujärjestelmien ja sähköisten palvelujen käytön lisääminen
- Henkilöstörakenteen muutos opettajapainotteiseksi vuoteen 2030 mennessä (lakimuutos)
  - varhaiskasvatuksen lastenhoitajan toimen muuttaminen varhaiskasvatuksen sosionomin toimeksi 2025

Toimintakertomus 2025

Varhaiskasvatuspalveluiden asiakkaana oli keväällä 2025 yhteensä 89 asiakasta. Näistä asiakkaista 13 oli esiopetuksen oppilaita ja heistä 12 tarvitsi esiopetusta täydentävää varhaiskasvatusta. Varhaiskasvatuksesta perittävä asiakasmaksu määritellään perheen tulojen mukaan. Toukokuussa 2025 jopa 71 % asiakkaista kuului ns. nolla-maksuluokkaan eli heillä ei ollut asiakasmaksua ollenkaan. Korkein maksu (311€) oli viidellä asiakkaalla. Asiakasmaksukertymää on kuitenkin lisännyt Humppilaan sijoitetun lapsen palvelun järjestämisestä veloitetut ostopalvelukustannukset.

Varhaiskasvatuksen erityisopettajan rekrytointiprosessi on ollut pitkä. Syksyllä 2024 tehtävään valittiin henkilö, joka työskenteli kunnassa helmikuun 2025 loppuun saakka (jäi vanhempainvapaalle). Keväällä 2025 tehtävään valittiin kelpoisuusehdot täyttävä henkilö, jonka on tarkoitus aloittaa työt elokuussa 2025. Keväällä tarvittu varhaiskasvatuksen erityisopettajan konsultaatiot hankittiin ostopalveluna.

Esiopetuksen opetussuunnitelmaa on päivitetty seudullisena yhteistyönä.

Alkuvuodesta päiväkodille hankittiin älytaulu. Taulu toimii monipuolisena mahdollistajana opetuskäytössä. Taulua käytetään mm. esiopetuksen digitaalisten oppimismateriaalien tehtävissä sekä muskarihetkissä. Muiden kalustohankintojen osalta on tullut yllättäviä kustannuksia, jotka saattavat vaikuttaa talousarvion kalusto-rahojen riittävyyteen. Päiväkodille on jouduttu mm. uusimaan 2 kuivauskaappia, ravitsemustyöntekijän tietokone sekä tiskikone.

Kaikki varhaiskasvatuksen työntekijät osallistuivat MiniVerso-vertaissovittelukoulutukseen maaliskuussa. Lisäksi työntekijät suorittivat toukokuussa hätäensiapu-kurssin. Näiden lisäksi työntekijät ovat katsoneet aktiivisesti erilaisia alaan liittyviä webinaareja.

Valtiolta saadun erityisavustuksen (ns. Tasa-arvoraha) tuella on palkattu määräaikainen varhaiskasvatuksen lastenhoitaja. Lastenhoitajan tehtäviin on kuulunut toimia mm. lisäresurssina varhaiskasvatusryhmissä, jotta lasten erilaisia oppimisen ja tuen tarpeita on voitu tukea.

Valtuustoon nähden sitovat tavoitteet				
VARHAISKASVATUS				
Päämäärä	Toteutus	Mittari	Tavoitetaso	Toteutuma 1-6
Yhtenäisen kasvun ja opinpolun vahvistaminen	Varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen yhteistyön tiivistäminen Oppimisen tuen uudistus esiopetuksessa	Yhteistä toimintaa järjestetään Päivänpaisteesta Eedeniin-hankkeen johdolla Esiopetuksen opetus-suunnitelman päivittäminen	Ainakin kerran yhteistä toimintaa varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen kesken Suunnitelma päivitetään ja otetaan käyttöön 1.8.2025 Päivänpaisteelta Eedeniin -projekti	Esiopetusryhmä oli keväällä koululla neljä päivää ja teki yhteistyötä 1-2-luokkien kanssa. Tulevien 1-luokkalaisten siirtopalaveri. Suunnitelma päivitetty ja viedään lautakuntaan syyskuussa 2025.
Kestävän kehityksen ja taloudellisen näkökulman huomiointi	Hankintojen kriittinen tarkastelu	Hankintoja tehdään talousarvion raamien puitteissa huomioiden kestävän kehityksen näkökulman	Talousarvion toteutuminen suunnitellusti	Hankinnat tehty talousarvion raamien puitteissa.
Henkilöstön osaamisen vahvistaminen	Tarjotaan monipuolisesti koulutuksia	Koulutuksiin osallistumisen määrä	Mahdollistetaan osallistuminen koulutuksiin	Järjestetään yhteisiä koulutuksia ja mahdollistetaan osallistuminen edullisiin koulutuksiin. Lisäksi kannustetaan osallistumaan webinaareihin
Työhyvinvoinnista ja -jaksamisesta huolehtiminen	Varhaiskasvatuksen tyhy-ryhmä kokoon-tuusäännöllisesti Riittävän henkilöstö-resurssin turvaaminen Riittävä tiedonkulku	Tyhy-ryhmä suunnittelee työhyvinvointia ylläpitävää toimintaa työyhteisölle n. 2/vuosi Riittävästi henkilökuntaa vs. lapsimäärät Palaverimuistioiden lähettäminen wilman kautta.	Koko varhaiskasvatuksen henkilöstö pystyy osallistumaan toimintoihin Päiväkotikohtaiset suhdeluvut pysyvät lain edellyttämällä tasolla Tarvittava informaatio saavuttaa kaikki asianosaiset oikea-aikaisesti	Järjestetty varhaiskasvatuksen henkilöstön pedagoginen päivä ja messupäivä. Suhdeluvut pysyneet lain edellyttämällä tasolla. Palaverimuistiot lähetetty wilman kautta. Sähköistä tiedonkulkua lisätty.

PERUSOPETUS

Vastuuhenkilö: sivistys- ja hyvinvointijohtaja

Tulosityksikön alaiset palvelut:

3012	Kirkonkulman koulu
3011	Koululaisten iltapäivätoiminta
3014	Eryityiskoulut

hankkeet

3022	Tasa-arvoraha 1
------	-----------------

Perustehtävät

Perusopetus on koulutusjärjestelmän kivijalka ja samalla osa esiopetuksesta alkavaa kasvun- ja opinpolkua. Perusopetus tarjoaa oppilaille mahdollisuuden laajan yleissivistyksen perustan muodostamiseen ja oppivelvollisuuden suorittamiseen. Se antaa valmiudet ja kelpoisuuden toisen asteen opintoihin. Se ohjaa oppilaita löytämään omat vahvuutensa ja rakentamaan tulevaisuutta oppimisen keinoin.

Jokaisella perusopetusta antavalla koululla on opetus- ja kasvatustehtävä. Tämä tarkoittaa oppilaiden oppimisen, kehityksen ja hyvinvoinnin tukemista yhteistyössä kotien kanssa. Perusopetus tarjoaa oppilaille mahdollisuuden osaamisen monipuoliseen kehittämiseen. Se rakentaa oppilaiden myönteistä identiteettiä ihmisinä, oppijoina ja yhteisön jäseninä. Opetus edistää osallisuutta ja kestävä elämäntapaa sekä kasvua demokraattisen yhteiskunnan jäsenyyteen. Perusopetus kasvattaa oppilaita ihmisoikeuksien tuntemiseen, kunnioittamiseen ja puolustamiseen.

Palvelusuunnitelma talousarviovuodelle

Opetuspalveluiden tavoitteena on edistää kuntalaisten hyvinvointia tarjoamalla laadukasta opetuspalvelua. Palvelusuunnitelman keskeiset painopisteet vuosille 2025-2027 ovat uuden tuen muotojen halluunotto (lakimuutos), osallisuuden ja yhteisöllisuuden luominen sekä yhtenäiskoulun toimintakulttuurin edelleen kehittäminen. Palvelusuunnitelman vuosina keskitytään tiimityön kehittämiseen sekä uusien tuen muotojen ratkaisemiseen. Opetustoimi tekee tavoitteiden toteuttamiseksi tiivistä yhteistyötä varhaiskasvatuksen sekä elämänlaatuosaston kanssa. Oppimisympäristöä kehitetään ja uudistetaan vastaan tämän päivän opettamisen ja osaamisen tavoitteita.

Talousarviovuosi 2025:

- **Perusopetuksen kolmiportaisen tuen, tukitoimien ja tuen mallien vahvistaminen**
  - o tuen asioiden lakimuutosten huomioiminen 1.8.2025 alkaen
  - o pienryhmän 1-9lk perustaminen
    - erityisluokanopettajan määräaikainen tehtävä, uusi
  - o koulutettujen Nepsy-valmentajien hyödyntäminen tuen muotona yhdessä Ypäjän kunnan kanssa
- **Oppimisympäristöjen kehittäminen ja uudistaminen vastaamaan tämän päivän opetuksen ja osaamisen tarpeita**
  - o digitaalisten oppimisympäristöjen uudistaminen ja digitaitojen vahvistaminen talousarvion puitteissa
- **Valtakunnallisen opetussuunnitelman muutokset**
  - o opetussuunnitelman tuntijaon muutosten huomioiminen (opetustuntien lisääntyminen)

- Henkilöstö

- luokanopettajan toimen jatkaminen määräaikaisesti 1.8.2025-31.7.2027 (nykyinen sopimus päättyy 31.7.2025)
- luokanopettajan toimen jatkaminen määräaikaisesti 1.8.2025-31.7.2026 (nykyinen sopimus päättyy 31.7.2025)
- luokanopettajan toimen (sis. musiikin opetus) jatkaminen määräaikaisesti 1.8.2025-31.7.2026 (nykyinen sopimus päättyy 31.7.2025)
- henkilökohtaisen avustajan määräaikainen tehtävä lukuvuodelle 2025-2026 ja 2026-2027 (nykyinen sopimus päättyy 1.6.2025, palkkaus muualta)
- henkilökohtaisen avustajan määräaikainen tehtävä lukuvuodelle 2025-2026 ja 2026-2027 (nykyinen sopimus päättyy 1.6.2025)
- henkilökohtaisen avustajan määräaikainen tehtävä lukuvuodelle 2025-2026 (nykyinen sopimus päättyy 1.6.2025, palkkaus muualta)
- henkilökohtaisen avustajan määräaikainen tehtävä lukuvuodelle 2025-2026 (viittomakieli, nykyinen sopimus päättyy 1.6.2025)
- kouluohjaajan määräaikainen tehtävä lukuvuodelle 2025-2026 (nykyinen sopimus päättyy 1.6.2025, hankeraha)
- viittomakielen tulkin määräaikainen tehtävä lukuvuodelle 2025-2026 (nykyinen sopimus päättyy 1.6.2025)
- henkilökohtainen avustaja / luokkakohtainen avustaja / kouluohjaaja määräaikainen tehtävä lukuvuodelle 2025-2026, UUSI, kuluvaikutus n. 26 500€
- henkilökohtainen avustaja / luokkakohtainen avustaja / kouluohjaaja määräaikainen tehtävä lukuvuodelle 2025-2026, UUSI, kuluvaikutus n. 26 500€

Taloussuunnitelmavuodet 2025-2027:

- perusopetuksen uusien tukimuotojen käyttöönotto ja vakiinnuttaminen arkeen
- pienryhmän perustaminen ja toiminnan aloittaminen ja nepsy-valmentajien hyödyntäminen
- oppimisympäristöjen kehittäminen ja uudistaminen vastaamaan tämän päivän opetuksen ja osaamisen tarpeita talousarvion puitteissa
- tiimityön vahvistaminen ja kehittäminen
- opettajien ammatillisen osaamisen vahvistaminen päivittyvän opetussuunnitelman tarpeisiin

Toimintakertomus

Kevään aikana on valmistauduttu seudullisesti perusopetuslain muutokseen koskien tuen järjestämistä. Uuden tuen mallin mukaiset linjaukset kirjataan seudulliseen opetussuunnitelmaan ja mallin mukainen toiminta alkaa 1.8. 2025 osittaisella siirtymäajalla.

Ypäjän kunnan kanssa alkanut nepsy-valmennus on jatkunut kevään sekä Humppilassa että Ypäjällä. Toiminnan jatkosta ja kehittämisestä on lukuvuonna 2025-2026 on sovittu yhteispalaverissa Ypäjän kanssa. Valmennuksen kautta saadaan myös opettajien valmiuksia kohtaamaan neuropsykologisesti oirehtivat oppilaat vahvistumaan.

Yhtenäiskoulun tiimityön kehittäminen on jatkunut ja tiimirakennetta on mietitty tulevaa lukuvuotta silmällä pitäen huomioiden tuen uudistus. Resursseja ja toimintaympäristöä on pyritty luomaan sel-laisiksi, jotka vastaavat parhaalla mahdollisella tavalla oppilaiden yksilöllisiin haasteisiin huomioiden tuen uudistuksen. Tiimityö on lisännyt henkilöstön työhyvinvointia ja -jaksamista.

Haimme opetus- ja kulttuuriministeriöltä niin kutsua tasa-arvorahaa oppimiseröjen kaventamiseksi. Saimme avustusta 150 000€, jonka käyttöaika on vuoteen 2027. Rahalla on palkattu koululle kouluoh-jaaja ja päiväkodille lastenhoitaja. Avustuksesta on maksettu kaksi erää (50 000€/erä).

Yhteistyöprojekti, Päivänpaisteelta Eedeniin, Turun yliopiston, Rauman opettajakoulutuslaitoksen sekä Etelä-Suomen Aluehallintoviraston kanssa on jatkunut kevään. Projektin tavoitteena on kehittää

yhtenäistä opinpolkua varhaiskasvatuksesta yläkouluun. Projektin kautta varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen henkilöstölle on tarjolla muun muassa koulutusta sekä työnohjausta.

Valtuustoon nähden sitovat tavoitteet				
PERUSOPETUS				
Päämäärä	Toteutus	Mittari	Tavoitetaso	Toteutuma 1-6
Yhtenäisen kasvun ja opinpolun vahvistaminen	<p>Esi- ja alkuopetuksen yhteistyön kehittäminen</p> <p>Tiimityöskentelyn vahvistaminen ja kehittäminen</p> <p>Opetussuunnitelman tavoitteiden aktiivinen toteuttaminen</p> <p>TVT-strategian käyttöönotto</p> <p>Nepsy valmiuksien parantaminen</p>	<p>Yhteistyötapaamisten määrä</p> <p>Tiimien määrä ja suunnitelmallinen toiminta</p> <p>Ys-ajan käyttö opetussuunnitelman yhteiseen läpi käymiseen</p> <p>Laadittu strategia</p> <p>Koulutetut nepsy-valmentajat</p>	<p>Vähintään kolme (3) yhteistyötapaamista</p> <p>Toimiva tiimityö</p> <p>Laadukas perusopetus</p> <p>TVT-ympäristön vastaaminen nykypäivän tarpeita</p> <p>Valmistuneet nepsy-valmentajat</p> <p>Päivänpaisteelta Eedeniin -projekti</p>	<p>Yhteistyö esi- ja alkuopetuksen välillä on jatkunut</p> <p>Tiimityöskentely on jatkunut ja työn kautta on pystytty hyödyntämään opettajien osaamista</p> <p>Perusopetusta on annettu laadukkaasti huomioiden oppilaiden yksilölliset tarpeet</p> <p>Nepsy-valmennus on jatkunut</p> <p>Päivänpaisteelta Eedeniin -projekti on jatkunut</p>
Kestävän kehityksen ja taloudellisen näkökulman huomiointi	<p>Hankintojen kriittinen tarkastelu</p> <p>Kestävän kehityksen suunnitelman laatiminen</p> <p>Hankkeiden hyödyntäminen</p>	<p>Hankintoja tehdään talousarvion raamien puitteissa huomioiden kestävän kehityksen näkökulman</p> <p>Laadittu suunnitelma</p> <p>Hankehaut</p>	<p>Talousarvion toteuttaminen suunnitellusti</p> <p>Kaikkien sitouttaminen toimimaan suunnitelman mukaisesti</p> <p>Saadut avustuspäätökset</p>	<p>Kestävän kehityksen suunnitelman laatiminen on kesken.</p> <p>Energiatehokkuuteen on pyritty kiinnittämään huomiota mm. sammuttamalla turhia valoja.</p> <p>Hankerahoitusta on haettu ja saatu tasavaroraha 150 000€</p>
Henkilöstön osaamisen vahvistaminen	<p>Ammatillisen osaamisen vahvistaminen osallistamalla koulutuksiin</p> <p>Olemassa olevan osaamisen hyödyntäminen</p>	<p>Koulutuksiin osallistumisen määrä</p> <p>Henkilökunnan sisäinen koulutus</p>	<p>Mahdollistetaan osallistuminen koulutuksiin</p> <p>Koulutuksista saatu informaatio siirtyy työyhteisön sisällä</p>	<p>Henkilöstöllä on ollut mahdollisuus osallistua koulutuksiin omaehtoisesti. Koulutuksiin osallistuvat ovat kertoneet muulle työyhteisölle koulutusten sisällöistä</p> <p>Henkilöstölle on järjestetty virkaehtosopimuksen mukaiset koulutukset (veso) sekä turvallisuuskoulutus</p> <p>Keväällä on valmistauduttu tuen uudistukseen</p>

Perusopetus				
Päämäärä	Toteutus	Mittari	Tavoitetaso	Toteutuma 1-6
Työhyvinvoinnista ja -jaksamisesta huolehtiminen	Kehityskeskusteluiden pitäminen Tyhy-toiminnan aktiivinen järjestäminen Tiimityöskentelyn vahvistaminen ja kehittäminen	Toteutuneet kehityskeskustelut Tyhy-päivät 2 kertaa vuodessa Tiimien suunnitelmallinen toiminta	Kehityskeskusteluiden toteutuminen 100% Toteutuneet tyhy-päivät Toimiva tiimityö	Kehityskeskustelut on siirretty pidettäväksi syksyllä Liikunnanohjaaja on järjestänyt kunnan henkilöstölle oman liikuntaryhmän, johon henkilöstöllä on ollut mahdollisuus osallistua Tiimityön kautta on pystytty lisäämään työhyvinvointia ja -jaksamista

LUKIO- JA AMMATILLINEN KOULUTUS

Vastuuhenkilö: sivistys- ja hyvinvointijohtaja

Tulosyksikön alaiset palvelut:

3031 Forssan yhteislyseo ja muut lukiot

3033 Ammatillinen oppilaitos

Perustehtävät

Lukiokoulutuksen tehtävänä on laaja-alaisen yleissivistyksen vahvistaminen. Lukiokoulutuksessa yleissivistys koostuu arvoista, tiedoista, taidoista, asenteista ja tahdosta, joiden avulla kriittiseen ja itsenäiseen ajatteluun pystyvät yksilöt osaavat toimia vastuullisesti, myötätuntoisesti, yhteisöllisesti ja menestyksekkäästi. Lukioaikana opiskelija kartuttaa olennaista ihmistä, kulttuureja, luontoa ja yhteiskuntaa koskevaa tietoa ja osaamista. Lukio-opetus harjaannuttaa opiskelijaa ymmärtämään elämässä ja maailmassa vallitsevia monitahoisia keskinäisriippuvuuksia sekä jäsentämään laaja-alaisia ilmiöitä.

Lukiokoulutus rakentuu perusopetuksen oppimäärälle. Se antaa yleiset jatko-opintovalmiudet yliopistoihin, ammattikorkeakouluihin ja lukion oppimäärään perustuvaan ammatilliseen koulutukseen. Lukiossa hankittuja tietoja ja taitoja osoitetaan lukion päättötodistuksella, ylioppilastutkintotodistuksella, lukiodiplomeilla ja muilla näytöillä. Lukiokoulutus ohjaa opiskelijaa tulevaisuuden suunnitelmien laadintaan ja elinikäiseen oppimiseen.

Ammatillisen koulutuksen tehtävänä on kohottaa väestön ammatillista osaamista, kehittää työelämää ja vastata sen osaamistarpeisiin sekä edistää työllisyyttä ja yrittäjyyttä sekä tukea elinikäistä oppimista. Tavoitteena on, että opiskelijat saavat ammatillisen perustutkinnon edellyttämän osaamisen ja ammattitaidon sekä valmiuksia yrittäjyyteen. Ammatillisen koulutuksen tavoitteena on, että opiskelija sijoittuu koulutuksen jälkeen joko työelämään tai jatko-opintoihin. Ammatillinen tutkintoon johtava koulutus antaa opiskelijoille valmiudet sekä kelpoisuuden jatkaa opintoja ammattikorkeakoulussa, tiede- ja taidekorkeakouluissa ja yliopistoissa.

Palvelusuunnitelma talousarviovuodelle

Humppilan kunta ei tuota itse lukiokoulutusta eikä ammatillista koulutusta. Lukiokoulutuksen osalta on voimassa oleva lukiosopimus Forssan kaupungin kanssa.

Toimintakertomus

Yhteistyösopimus on irtisanottu ja yhteistyö jatkuu sopimuksen päättymiseen asti.

ELÄMÄNLAATUOSASTO

ELÄMÄNLAATULAUTAKUNTA

Elämänlaatulautakunta tarjoaa kuntalaisille yksilön ja yhteiskunnan tarpeet huomioonottavaa laadukasta kirjasto-, kulttuuri-, vapaa-aika- ja liikuntapalveluita sekä nuorisotoimintaa ja vapaata sivistystä sekä tasavertaisia mahdollisuuksia monipuoliseen elinikäiseen oppimiseen, alueellisesta kulttuurista nauttimiseen sekä liikunnan harrastamiseen. Elämänlaatulautakunta vastaa terveyden ja hyvinvoinnin edistämisestä.

Elämänlaatuosasto jaetaan vapaan sivistystyön, kirjasto- ja kulttuuripalveluiden, liikuntatoiminnan, nuorisotoiminnan sekä terveyden ja hyvinvoinnin edistämisen tulosalueisiin.

Kokonaiskuva toimialan kehittämisestä ja tulosalueiden palvelukuvaus vuosina 2025-2027

Toimielimen vuosien 2025-2027 tavoitteena on toimivien ja laadukkaiden elämänlaatu- ja palveluiden tarjoaminen kuntalaisille sekä kuntalaisten terveyden ja hyvinvoinnin edistäminen. Lautakunta tekee tiivistä yhteistyötä kunnan muiden toimielimien sekä alueella toimivien yhdistysten ja yritysten kanssa. Tärkeänä tehtävänä on toimielimen tulosalueiden yhteistyön kehittäminen, osaamisen hyödyntäminen ja lisääminen sekä toimintakulttuurin kehittäminen. Terveyden ja hyvinvoinnin edistämisen osalta keskeisenä yhteistyökumppanina on Kanta-Hämeen hyvinvointialue.

TALOUSSUUNNITELMA 2025-2027

Yleiset kehittämistavoitteet:

6. kuntalaisten terveyden ja hyvinvoinnin edistäminen
7. kestävä kehityksen näkökulman huomioiminen
8. osallisuuden ja yhteisöllisyyden lisääminen ja kehittäminen
9. työhyvinvoinnista ja -jaksamisesta huolehtiminen sekä osaamisen vahvistaminen

VAPAA SIVISTYSTYÖ

Vastuuhenkilö: sivistys- ja hyvinvointijohtaja

Tulosyksikön alaiset palvelut:

- 3023 Jokiläänin kansalaisopisto
3024 Lounais-Hämeen musiikkiopisto

Perustehtävät

Vapaan sivistystyön tarkoituksena on elinikäisen oppimisen periaatteen pohjalta edistää ihmisten monipuolista kehittymistä ja järjestää yhteiskunnan eheyttä, tasa-arvoa ja aktiivista kansalaisuutta tukevaa koulutusta. Olennaista vapaassa sivistystyössä on, että koulutukseen hakeutuminen on avointa kaikille.

Jokiläänin kansalaisopisto on Jokioisten, Humppilan ja Ypäjän kuntien omistama ja ylläpitämä yleisvistävä oppilaitos, jonka toiminta-alueen omistajakunnat yhdessä muodostavat.

Opiston perustana on omistajakuntien keskinäinen sopimus. Kansalaisopiston toiminnan kehittämiseen ja suunnitteluun on nimetty johtokunta, jossa Humppilan kunnalla on kaksi jäsentä. Kansalaisopiston hallinnosta vastaa Jokioisten vapaa-aikalautakunta.

Kansalaisopistojen tehtävänä on vastata alueellisiin ja paikallisiin sivistystarpeisiin ja tarjota mahdollisuuksia omaehtoiselle oppimiselle ja kansalaisvalmiuksien kehittämiseksi. Kansalaisopistot vastaavat suuresta osasta taiteen perusopetusta. Kansalaisopiston toiminta on osa kuntalaisten terveyden ja hyvinvoinnin edistämistä.

Lounais-Hämeen musiikkiopisto on valtionapua saava oppilaitos, joka järjestää taiteen perusopetuksen musiikin laajan oppimäärän mukaista opetusta ensisijaisesti lapsille ja nuorille. Toimintaamme määrittelevät laki (633/1998) ja asetus (813/1998) taiteen perusopetuksesta sekä opetushallituksen määräykset opetussuunnitelman perusteiksi.

Musiikkiopisto on aloittanut toimintansa vuonna 1965 Forssan musiikkikouluna. Nykyään opisto on alueellinen toimija, joka huolehtii laadukkaasta musiikkikasvatuksesta tarjoamisesta maakunnassa yhdessä yhteistyökuntiansa Humppila, Jokioinen, Koski, Somero, Tammela, Urjala ja Ypäjä kanssa. Monipuolista soitinopetusta järjestetään pääasiassa Forssassa Kehräämön toimipisteessä ja muutamassa soittimessa myös Somerolla. Alle kouluikäiset lapset voivat osallistua musiikkileikkikoulutoimintaan Forssan lisäksi Humppilassa, Jokioisilla, Kojjärvellä, Tammelassa ja Urjalassa.

Toimintaympäristö ja sen muutokset

Jokiläänin kansalaisopiston sopimus kuntien välillä on päivitetty vuoden 2022 alusta. Sopimuksessa on kansalaisopistolle nimetty johtokunta kehittämään opiston toimintaa. Humppilan kunnalla on kaksi jäsentä johtokunnassa. Johtokuntatyön kehittäminen jatkuu edelleen.

Musiikkiopistossa Humppilan kunnalla on 8 kuntapaikkaa.

Talousarviovuosi 2025:

- **Jokiläänin kansalaisopisto**
  - o kansalaisopiston johtokunnan toiminnan kehittäminen
  - o näkyvyyden lisääminen Humppilassa
- **Musiikkiopisto**
  - o tavoitteellisen musiikkiharrastuksen kannustaminen
  - o musiikkiopistolta ostetaan 10 paikkaa opiskelupaikkaa nykyisen 8 sijasta (lisäys 2 opiskelupaikkaa, kuluvaikutus n. 4000 €/vuosi)

Toimintakertomus

Yhteistyö Jokiläänin kansalaisopiston kanssa on vahvistunut ja johtokunnan työskentely on jatkunut hyvin. Johtokunnassa Humppilan edustajina toimivat sivistyslautakunnan puheenjohtaja Markus Seuranen sekä sivistys- ja hyvinvointijohtaja Anssi Lepistö.

Opiston näkyvyyttä on pyritty lisäämään Humppilassa mm. Humpappaan sekä IDID-näyttöjen kautta.

Musiikkiopiston palvelut ovat jatkuneet nykyisellä tasolla. Opiskelupaikkoja on ollut 8, joilla on opiskellut 11 oppilasta.

KIRJASTO- JA KULTTUURIPALVELUT

Vastuhenkilö: sivistys- ja hyvinvointijohtaja

Tulosyksikön alaiset palvelut:

3051 Kirjastotoimi

3055 Kulttuuritoimi

KIRJASTOTOIMI

Perustehtävät

Kirjaston tehtävänä on edistää kuntalaisten yhdenvertaisia mahdollisuuksia sivistykseen, kirjallisuuden ja kulttuurin harrastamiseen, jatkuvaan tietojen, taitojen ja kansalaisvalmiuksien kehittämiseen, kansainvälistymiseen, elinikäiseen oppimiseen ja kehittämiseen sekä aktiivista kansalaisuutta, demokratiaa ja sananvapautta. (Kirjastolaki 1492/2016 ja kulttuurilaki 728/1992).

Palvelusuunnitelma talousarviovuodelle

Kirjaston toiminnan mittareina käytetään vuosilainauksen ja kävijöiden määrää, sekä kirjastonkäytön opetuksen ja hankintojen kokonaismäärää. Hankintojen määrä on verrannollinen vuosittaiseen aineistomäärärahaan, mikä puolestaan vaikuttaa lainauslukuihin. Kirjastonkäytön opetuksen määrä on kasvanut vuosittain. Riittävä henkilöstömäärä takaa kuntalaisten kirjastopalvelujen mahdollisimman monipuolisen ja kattavan saatavuuden sekä palvelujen korkean tason. Kirjasto järjestää kaikille avoimia, monipuolisia ja laadukkaita yleisötapahtumia. Lukutaitostrategiaa valmistellaan ja toteutetaan yhdessä koulun kanssa. Eteiskirjastotoimintaa tehdään puolestaan yhdessä varhaiskasvatuksen kanssa.

Toimintaympäristö ja sen muutokset

Talousarviovuosi 2025:

- **Lukutaitostrategian laatiminen**
  - o lukutaitostrategian laatiminen yhteistyössä varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen kanssa
  - o lukemaan innostaminen ja lainausmäärien nostaminen uudistuvan aineiston turvin
  - o monipuolinen lukupiiritoiminta ja sen kehittäminen
- **Kirjaston toiminnan kehittäminen ja järjestettyjen tapahtumien lisääminen osallisuuden kautta sekä yhteistyö**
  - o kirjaston järjestämien tilaisuuksien lisääminen omatoimintana sekä yhteistyössä Louna-kirjastojen kanssa
  - o Louna-kirjasto yhteistyön jatkaminen ja kehittäminen
- **Terveyden ja hyvinvoinnin edistäminen**
  - o osallistutaan aktiivisesti kunnan hyvinvointityön organisoimiseen muutostilanteessa

Taloussuunnitelmavuodet 2026-2027:

- Kirjaston aineiston pitäminen laadukkaana, monipuolisena ja uudistuvana
- lukutaitostrategian jalkauttaminen arkeen
- lukemaan innostaminen ja lainausmäärien kasvattaminen

- Kirjaston toiminnan yleinen kehittäminen ja yhteistyö muiden Louna-kirjaston kanssa

Toimintakertomus

Kirjastossa järjestettiin kevään aikana ystävänpäivätapahtuma, lasten talviloman puuhahetki nuorisotoimen kanssa, satutunteja ja lukupiirejä. Lukupiiritoimintaan perustettiin uusi aikuisten lukupiiriryhmä, jossa luetaan "muuta kuin jännityskirjoja". Nuorten kiinnostusta lukupiiritoimintaan selvitettiin, mutta kiinnostusta ei noussut esiin.

Kirjavinkkausta oli kevään aikana kahdelle alakoululuokalle. Kevään aikana on jatkettu lukustrategian valmistelua kirjaston, varhaiskasvatuksen ja koulun yhteistyönä.

Loppukeväästä kirjastohenkilökunnan vaihdos, kunnan nuoriso-ohjaaja siirtyi vs. kirjastonhoitajaksi.

Valtuustoon nähden sitovat tavoitteet				
KIRJASTOTOIMI				
Päämäärä	Toteutus	Mittari	Tavoitetaso	Toteutuma 1-6
Kuntalaisten hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen	<p>Monipuolisten tapahtumien järjestäminen Louna-kirjastojen yhteistyötä sekä omana toimintana.</p> <p>Lukutaitostrategian laatiminen yhdessä varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen kanssa.</p> <p>Monipuolinen ja uudistuva aineisto.</p> <p>Lukemisen ja lukuharrastamisen edistäminen.</p>	<p>Kirjaston tapahtumat ja tilaisuudet. Tapahtumiin ja tilaisuuksiin osallistujien määrän seuranta.</p> <p>Laadittu lukutaitostrategia.</p> <p>Lainausmäärien kasvattaminen. Aineiston monipuolisuus.</p>	<p>Tapahtumat/ tilaisuudet 4 kpl.</p> <p>Jatkuva aineiston uudistaminen talousarvion puitteissa.</p> <p>Lukutaitostrategian mukainen toiminta.</p> <p>Säännölliset kirjavinkkaukset ja kirjastovierailut varhaiskasvatuksen välle ja koulu- luokille.</p> <p>Lukupiiri toimintaa eri ikäisille kuntalaisille.</p>	<p>Kirjaston tapahtumissa kevään aikana eri-ikäisiä kävijöitä 55hlöä (lukupiirit, satutunnit jne)</p> <p>Lukutaitostrategia edelleen työn alla.</p> <p>Keväällä kaksi kirjavinkkausta:. Yhteensä 18 lasta</p> <p>Aikuisten lukupiiri ja dekkarilukupiiri: Nuorison lukupiiritointa selvitettiin, mutta kiinnostusta ei löytynyt. Aloitettu uusi lukupiiri, jossa ei lueta dekkareita.</p>
Kestävän kehityksen näkökulman huomiointi	<p>Palveluiden järjestäminen kustannus tehokkaasti.</p> <p>Huomioidaan mahdolliset avustukset aineistohankinnoissa yhdessä Louna-kirjastojen kanssa.</p> <p>Aktiivinen yhteistyö Louna-kirjastojen kanssa.</p>	<p>Palvelut järjestetään talousarvion antamissa raameissa.</p> <p>Osallistutaan Louna-kirjastojen yhteistyökokouksiin.</p> <p>Avustushakemusten tekeminen.</p>	<p>Talousarviossa pysyminen.</p> <p>Aktiivinen osallistuminen Louna-kirjastojen kokouksissa.</p> <p>Uusien yhteistyömuotojen kehittäminen.</p> <p>Saadut positiiviset avustuspäätökset.</p>	<p>Talousarviossa pysytty.</p> <p>Louna-yhteistyö ollut aktiivista.</p> <p>Sopivia avustushankkeita ei ole kevään aikana ollut tarjolla.</p>

KIRJASTOTOIMI				
Päämäärä	Toteutus	Mittari	Tavoitetaso	Toteutuma 1-6
Osallisuuden ja yhteisöllisyyden lisääminen ja kehittäminen	<p>Kuntalaisten tarpeiden ja ideoiden hyödyntäminen tapahtumien järjestämisessä.</p> <p>Aineistohankinnoissa huomioidaan kuntalaisten toiveet.</p> <p>Lukemaan innostaminen ja lainausmäärien kasvattaminen.</p> <p>Osallistu ja vaikuta -piste kirjastolle.</p>	<p>Järjestetään kysely kirjaston käyttäjille heidän toiveista kirjaston tapahtumien osalta.</p> <p>Huomioidaan asiakkaiden toiveet aineistohankinnoissa.</p> <p>Lukupiiritoiminta</p> <p>Käytössä oleva osallistu ja vaikuta -piste.</p>	<p>Kysely kirjaston toiminnasta.</p> <p>Kirjastoilla järjestetään vuoden ainakin vähintään 4 tilaisuutta tai tapahtumaa.</p> <p>Kirjastolla säännöllisesti kokoontuvia lukupiirejä.</p> <p>Osallistu ja vaikuta -pisteen aktiivinen käyttö.</p>	<p>Lukupiiritoimintaa on tarjottu erityisesti koululaisille, mutta lukupiiriä ei saatu muodostettua.</p> <p>Kirjastolla kokoontuu säännöllisesti kaksi lukupiiriä.</p> <p>Osallistu ja vaikuta -piste on käytössä, mutta tehostetaan syksyllä 2025.</p>
Työhyvinvoinnista ja -jaksamisesta huolehtiminen sekä osaamisen vahvistaminen	<p>Kehityskeskusteluiden pitäminen vuosittain.</p> <p>Ammatillisen osaamisen vahvistaminen koulutuksiin osallistumalla.</p> <p>Työtilojen uudistamisen jatkaminen.</p> <p>Yhteistyö Louna-kirjastojen kanssa.</p> <p>Tyky-toiminnan aktiivinen kehittäminen ja järjestäminen.</p>	<p>Kehityskeskusteluiden pitäminen.</p> <p>Osallistutaan koulutuksiin talousarvion sallimissa puitteissa ja tarpeen mukaan.</p> <p>Uudistetut työtilat.</p> <p>Osallistutaan Louna-kirjastojen kokouksiin.</p> <p>Järjestetään elämälaatuosaston henkilöstölle tyky-päivä.</p>	<p>Kehityskeskustelut pidetty 100 %.</p> <p>Toimialan työntekijä osallistuu vähintään yhteen (1) koulutukseen.</p> <p>Uudistetut työtilat.</p> <p>Aktiivinen osallistuminen Louna-kirjastojen kokouksissa.</p> <p>Tyky-päivän järjestäminen.</p>	<p>Kehityskeskustelut on pidetty.</p> <p>Työtilojen uudistaminen on aloitettu ja tyhjennetty.</p> <p>Louna-kirjastojen kokouksiin osallistuttu aktiivisesti ja yhteistyö on jatkunut hyvin.</p>

KULTTUURITOIMI

Perustehtävät

Kulttuuripalveluiden tehtävänä on järjestää kulttuuritoimintaa, joka tukee ihmisten mahdollisuuksia luovaan ilmaisuun ja toimintaan sekä kulttuurin ja taiteen tekemiseen ja kokemiseen, edistää kaikkien väestöryhmien yhdenvertaisia mahdollisuuksia ja osallistumista kulttuuriin, taiteeseen ja sivistykseen, vahvistaa väestön hyvinvointia ja terveyttä sekä osallisuutta ja yhteisöllisyyttä kulttuurin ja taiteen keinoin, luoda edellytyksiä paikallisen ja alueellisen elinvoiman kehittymiselle ja sitä tukevalle luovalle toiminnalle kulttuurin ja taiteen keinoin. Tavoitteiden toteuttamisen lähtökohtina ovat demokratia, asukaslähtöisyys, tasa-arvo, kestävä kehitys sekä kulttuurinen moninaisuus ja vuoropuhelu. (kulttuurilaki 166/2019).

Palvelusuunnitelma talousarviovuodelle

Kulttuuripalveluilla vahvistetaan kunnan kulttuuritoiminnan edellytyksiä yhdessä alueen yhdistysten kanssa sekä kehitetään museotoimintaa resurssien puitteissa mm. eMuseo-hankkeen kautta. Kulttuurikasvatussuunnitelman päivittäminen yhdessä varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen kanssa. Kehitetään kunnan viestintää ja perustetaan kirjastolle matkailuinfo ja huomioidaan matkailu kunnan viestinnässä.

Talousarviovuosi 2025:

- **Kulttuuritoiminnan lisääminen, erilaisten yleisötapahtumien järjestäminen ja kuntalaisten osallisuuden lisääminen**
  - o monipuolisten kulttuuritilaisuuksien järjestäminen eri ikäisille kuntalaisille
  - o Humpppila 150v-kierrosten jatkokehittäminen
- **Kulttuurikasvatussuunnitelman päivittäminen**
  - o Kulttuurikasvatussuunnitelman päivittäminen yhdessä varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen kanssa
- **Humpappaan kehittäminen kunnan julkisena tiedotteena ja matkailuinfon perustaminen**
  - o kehitetään Humpappaa edelleen, julkaistaan osa vuoden lehdestä vain sähköisesti
  - o perustetaan matkailuinfo kirjastolle ja suunnitellaan matkailun edistämistä, laaditaan matkailuesite
- **Terveyden ja hyvinvoinnin edistäminen**
  - o osallistutaan aktiivisesti kunnan hyvinvointityön organisoimiseen muutostilanteessa

Taloussuunnitelmavuodet 2026-2027:

- Kulttuuritoiminnan lisääminen sekä kehittäminen ja kuntalaisten osallisuuden lisääminen
- Päivitetyn kulttuurikasvatussuunnitelman jalkauttaminen osaksi arkea
- Verkostoituminen seudullisesti, maakunnallisesti ja valtakunnallisesti eri kulttuuritoimijoiden ja järjestöjen kautta

Toimintakertomus

Alkuvuonna käytiin kulttuurikyselyn tuloksia läpi ja tulevat tapahtumat päätettiin ottaa suoraan kyselystä tulleiden toiveiden perusteella. Suurimpana toiveena oli stand up -esitys, sekä teatteriesitys. Tämän lisäksi tapahtumiin tilattiin tukusta tuotteita, joita on kunnan tapahtumissa myyty ja näin ollen saatu tulot myös itselle. Suurimpana tapahtumana oli toukokuussa järjestetty Jokiläänin Hyvinvointimesut yhdessä Jokioisten ja Ypäjän kunnan kanssa, joten myös kustannukset jaettiin näiden kuntien kesken 50/25/25. Hyvinvointikoordinaattorit oli tässä päävastuussa.

Attendo Ukko-Pekan asukkaille kulttuuritoimi järjesti Maarianvaaran teatterin esittämänä hyvän mielen iltamat: näyttelijät Timoi Munne ja Henry Räsänen esittivät iskelmää, kupletteja, tarinoita ja runoja suomalaisten iltamien hengessä. Eskareille ja 3-4 luokkalaisille kulttuuritoimi järjesti Lastenkulttuurikeskus Kulttuurikattilan kautta musiikkipajat Kirkonkulman yhtenäiskoululla, Lönnrotin matkassa: rapapillit ja ihme pillit sekä Rytmireilaja: kansainvälisyyskasvatusta soittimilla.

Kulttuurikoordinaattori on myös ollut kertomassa Mielikki ry:n kokoontumisessa kulttuuritoiminnasta ja kulttuurikyselyn tuloksista. Säännöllisesti on osallistuttu myös Hämeen liiton järjestämiin kulttuuritoimijoiden tapaamisiin ja on järjestetty Forssan seudun kuntien yhteisiä tapaamisia.

Kulttuurikasvatussuunnitelmaa on päivitetty ja syksyn aikana pitäisi saada kommentit perusopetuksen puolelta sekä varhaiskasvatuksesta.

Kulttuuritoimi on ollut myös aktiivisesti mukana Heljän ateljeen jatkokäytön suunnittelussa ja osallistunut erilaisiin keskusteluihin.

Valtuustoon nähden sitovat tavoitteet				
KULTTUURITOIMI				
Päämäärä	Toteutus	Mittari	Tavoitetaso	Toteutuma 1-6
Kuntalaisten hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen	<p>Kulttuurikasvatussuunnitelman päivittäminen yhdessä varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen kanssa.</p> <p>Kulttuuritapahtumien järjestäminen ja mukana oleminen muiden järjestämissä tilaisuuksissa.</p> <p>Museotoiminnan kehittäminen ja museoiden ylläpitäminen.</p> <p>eMuseo-toiminnan kehittäminen ja lisääminen.</p>	<p>Päivitetty kulttuurikasvatussuunnitelma.</p> <p>Kulttuuritoimen järjestämät tapahtumat ja tilaisuudet.</p> <p>Yhdistysiltojen järjestäminen.</p> <p>Kauppilan perinnetilan ja Talvisen työläismökin aukipitäminen.</p> <p>eMuseon käyttöönotto.</p>	<p>Päivitetty kulttuurikasvatussuunnitelma.</p> <p>Tapahtumia/tilaisuuksia 4.</p> <p>Yhdistysillat 3.</p> <p>Kauppilan perinnetila ja Talvisen työläismökki auki kesäsunnuntaisin.</p> <p>Kunnan museot kirjattuna eMuseo-alustalle.</p>	<p>Kulttuurikasvatussuunnitelma on päivitetty ja lähetetty perusopetukseen ja varhaiskasvatukseen kommentoitavaksi</p> <p>Yhdistysilloja järjestetty 1 ja syksyille suunniteltu toinen.</p> <p>Kauppilan perinnetila ja Talvisen työläismökki on ollut auki kesäsunnuntaisin normaalisti</p> <p>e-Museo järjestelmää on käyty päivittämissä ja seuraavana oikeiden kuvien valitseminen ja muokkaus.</p>

KULTTUURITOIMI				
Päämäärä	Toteutus	Mittari	Tavoitetaso	Toteutuma 1-6
Kestävän kehityksen näkökulman huomiointi	<p>Palveluiden järjestäminen kustannus tehokkaasti.</p> <p>Yhteistyö eri toimintojen kanssa ja kesken.</p> <p>Hankkeiden hyödyntäminen.</p> <p>Kauppilan perinnetilan ja Talvisen työläismökin kunnostamisen jatkaminen.</p> <p>Kauppilan perinnetilan aineiston luetteloinnin jatkaminen hankeavustuksen turvin.</p> <p>Matkailun edistäminen.</p>	<p>Toiminnan järjestämisen talousarvion raameissa.</p> <p>Haetaan museoviraston avustusta Kauppilan perinnetilan ja Talvisen työläismökin kunnostamiseen.</p> <p>Haetaan museoviraston avustusta Kauppilan perinnetilan aineiston luetteloinnin jatkamiseen.</p> <p>Matkailuinfon perustaminen ja matkailuesitteen laatiminen.</p> <p>Vapaaehtoisuuteen perustuvan matkaopas toiminnan kehittäminen.</p>	<p>Talousarviossa pysyminen.</p> <p>Hankehakemukset museovirastolle.</p> <p>Myönteisten hankehakemuspäätösten saaminen.</p> <p>Matkailuinfon perustaminen kirjastolla ja matkailuesitteen laatiminen.</p> <p>Vapaaehtoisten matkaoppaiden löytäminen.</p>	<p>Talousarviossa on pysytty kohtuullisesti ja tuloja pyritty hankkimaan tehokkaammin.</p> <p>Hankehakemukseen saatu kielteinen päätös.</p> <p>Matkailuinfon perustaminen on edelleen suunnittelussa.</p>
Osallisuuden ja yhteisöllisyyden lisääminen ja kehittäminen	<p>Yhdistysyhteistyön kehittäminen.</p> <p>Tilojen järjestäminen kuntalaisten kokouksille.</p> <p>Kulttuurikyselyn laatiminen.</p>	<p>Yhdistysiltojen järjestäminen.</p> <p>Yhdistystilan hankinta.</p> <p>Laadittu kulttuurikysely.</p> <p>Taukotila-hankkeeseen osallistuminen.</p>	<p>Yhdistysillat 3.</p> <p>Tapahtumia/ tilaisuuksia 4.</p> <p>Yhdistystilan käyttöönotto.</p> <p>Kulttuurikyselyn tulosten hyödyntäminen toiminnan kehittämisessä.</p>	<p>Yhdistysillat 1.</p> <p>Tapahtumia 9 kpl.</p> <p>Kulttuurikyselyn tuloksiin perustuen järjestettiin muutama tapahtuma.</p>
Työhyvinvoinnista ja jaksamisesta huolehtiminen sekä osaamisen vahvistaminen	<p>Kehityskeskusteluiden pitäminen vuosittain.</p> <p>Ammatillisen osaamisen vahvistaminen koulutuksiin osallistumalla.</p> <p>Työtilojen uudistamisen jatkaminen.</p> <p>Yhteistyö Ypäjän kunnan ja Jokiläänin kansalaisopiston kesken.</p> <p>Tyky-toiminnan aktiivinen kehittäminen ja järjestäminen.</p>	<p>Kehityskeskusteluiden pitäminen.</p> <p>Osallistutaan koulutuksiin talousarvion sallimissa puitteissa ja tarpeen mukaan.</p> <p>Uudistetut työtilat.</p> <p>Yhteistyötapaamiset.</p> <p>Järjestetään elämäntieteiden viikoksi tyky-päivä.</p>	<p>Kehityskeskustelut pidetty 100 %.</p> <p>Toimialan työntekijä osallistuu vähintään yhteen (1) koulutukseen.</p> <p>Uudistetut työtilat.</p> <p>Yhteistyötapaamiset.</p> <p>Tyky-päivän järjestäminen.</p>	<p>Kehityskeskustelut pidetty 100 %.</p> <p>Toimialan työntekijä on osallistunut 3 ilmaiseen koulutukseen.</p> <p>Työtilojen uudistaminen aloitettu.</p> <p>Yhteistyötapaamisissa on käyty useissa, paikallisissa, seudullisissa ja maakunnallisissa.</p>

NUORISOTOIMI

Vastuhenkilö: sivistys- ja hyvinvointijohtaja

Tulosyksikön alaiset palvelut:

3635	Nuorisotoimi
3637	Etsivä nuorisotyö
3640	Taito- ja taidetoiminta
3645	Leiritoiminta

hankkeet

3642	Suomen harrastamisen malli - Harrastava Humppila
3648	Nuorisotyö koulussa 1.8.2025-31.7.2027

Perustehtävät

Nuorisopalveluiden tehtävänä on nuorten kasvun, itsenäistymisen ja osallisuuden tukeminen yhteiskunnassa. Toiminnan lähtökohtina ovat yhteisvastuu, kulttuurien moninaisuus ja kansainvälisyys, kestävä kehitys, terveet elämäntavat sekä ympäristön ja elämän kunnioittaminen ja monialainen yhteistyö (Nuorisolaki 1285/2016).

Palvelusuunnitelma talousarviovuodelle

Nuorisopalvelujen toiminta keskittyy nuorten kohtaamiseen eri toimintaympäristöissä kuten nuorisotilalla, nuorten luonnollisilla vapaa-ajan viettopaikoilla ja koulussa. Etsivää nuoritoimintaa kehitetään ja toteutetaan saadulla avustuksella. Yhteistyötä koulun, alueen yhdistysten ja yritysten kanssa syvennetään tarvelähtöisesti. Hyvinvoiva ja ammattitaitoinen henkilökunta takaa palveluiden korkean tason.

Talousarviovuosi 2025:

- **Nuorisotoiminnan kehittäminen ja laajentaminen**
  - o koulunuorisotyöhön panostaminen
  - o toisen nuorisotyöntekijän palkkaus (Kvalt 11.12.2025: lisätty 10 000 euron määräraha)
- **Hankeavustusten hyödyntäminen**
  - o haetaan jatkoa Suomen harrastamisen mallin mukaiseen toimintaan, Harrastava Humppila
  - o etsivän nuorisotyön avustuksen hakeminen
- **Nuorten osallisuuden lisääminen ja perustoimintaan keskittyminen hyödyntäen yhteistyötä muiden kuntien kanssa**
  - o nuorisovaltuuston toiminnan kehittäminen, nuorten aktivoiminen ja yhteistyön tiivistäminen entisestään koulun kanssa
  - o lasten ja nuorten osallisuuden kehittäminen yhdessä nuorten ja lapsiystävällinen kunta -mallin kanssa
  - o aktiivinen yhteistyö kunnan muiden toimijoiden ja seudun kuntien kesken
- **Terveyden ja hyvinvoinnin edistäminen**
  - o osallistutaan aktiivisesti kunnan hyvinvointityön organisoimiseen muutostilanteessa

Taloussuunnitelmavuodet 2026-2027:

- Nuorisotoimen kehittäminen ja nuorten osallisuuden lisääminen
- Yhteistyön lisääminen kunnan eri toimijoiden kesken tapahtumien, retkien yms. kautta
- etsivän nuorisotyön avustuksen hakeminen
- Verkostoituminen seudullisesti, maakunnallisesti ja valtakunnallisesti eri kulttuuritoimijoiden ja järjestöjen kautta

Toimintakertomus

Nuorisotilalla kokeiltiin keväällä laajennettua kohderyhmää: 5.-6.-luokkalaiset saivat olla nuorisotilalla myös maanantaisin ja perjantaisin klo 16-18. Samaan aikaan saivat tulla myös yläkouluikäiset ja sitä vanhemmat nuoret. Alakouluikäiset olivat mielissään laajennetusta aikataulusta, mutta yläkouluikäisillä oli hieman totutteleminen alakouluikäisiin. Nuorisotilan kevät sujui pääosin hyvin.

Nuorisotilan kevään aukiolot olivat:

- ma klo 16-20, 5.lk- 17v. (5-6.lk klo 18 asti)
- to 5.-6.lk klo 16-18
- pe klo 16-21.30 5.lk- 17v. (5-6.lk klo 18 asti)

Nuorisotoimen tapahtumia:

- Nuorisotoimi ja kulttuuritoimi järjestivät Rivieran kesäkauden avajaiset ja tarjolla oli sadalle henkilölle pyttipannua LounaPlussan maksamana. Rannalla oli mukavasti väkeä ja musiikkia soi. Kahvimyyntiä.
- Ensimmäistä kertaa järjestettiin Humppilan Höntsy-jalkapallopelejä. Seudullista turnausta emme saaneet vielä, mutta kuntapäättäjiä ja nuorten kanssa saatiin hyvä peli pystyyn!
- Perinteinen omatoiminen pääsiäishaaste lapsille, nuorille ja perheille, kuvasuunnistus Humppilassa, keräsi 14 osallistujaa.
- Ensimmäistä kertaa pyydettiin kuntavaaliehdokkaat nuorisotilalle käymään ja kuulemaan nuorten toiveita.
- Nuorisovaltuusto haki syksyllä 2023 LounaPlussalta rahaa Humppila150-juhlakondomeihin ja alkuvuodesta tämä hanke sai näkyvyyttä Forssan Lehdessä ja Ylen uutisoinneissa, sekä Viki ja Köpi showssa (podcastissä).
- Naapurikuntien nuorisotyön kanssa tehty aktiivisesti yhteistyötä, esimerkiksi yhteistyöpalaverien ja yhteisellä Koulujen päättärit-tapahtuman järjestämisellä. Koulujen päätöspäivänä jalkautimme seudulle seuraamaan nuorten kesäloman aloituksen viettoa.

Valtuustoon nähden sitovat tavoitteet				
NUORISOTOIMI				
Päämäärä	Toteutus	Mittari	Tavoitetaso	Toteutuma 1-6
Kuntalaisten hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen	<p>Lasten ja nuorten yksilöllinen kohtaaminen nuorisotilalla, koululla sekä muissa toimintaympäristöissä.</p> <p>Etsivän nuorisotyön kehittäminen.</p> <p>Harrastava Humppila -toiminta.</p>	<p>Nuorisotila Vaijerin auki-olot.</p> <p>Tapahtuminen ja tilaisuuksien järjestäminen.</p> <p>Kävijämäärä nuorisotilalla.</p> <p>Kerhojen määrä.</p>	<p>Nuorisotila auki säännöllisesti.</p> <p>Kävijämäärän nostaminen ja monipuolinen toiminta.</p> <p>Kaiken ikäisille koulu- ja talousarvion mukaisille kerho- ja harrastustoimintaa.</p>	<p>5.lk-17v.: kevät 2025 33 krt, keskiarvo 28,7</p> <p>5.-6.lk: kevät 2025 19 krt, keskiarvo 14,1.</p> <p>Harrastava Humppila-toiminnassa monitoimikerhoja alakouluikäisille.</p> <p>Harrastava Humppila-toiminta jatkunut syksystä monitoimikerhoihin.</p>
Kestävän kehityksen näkökulman huomioiminen	<p>Palveluiden järjestäminen kustannus tehokkaasti.</p> <p>Hankkeiden ja avustusten hyödyntäminen.</p> <p>Aktiivinen yhteistyö naapurikuntien nuorisotoimien kanssa.</p>	<p>Toiminnan järjestäminen talousarvion puitteissa.</p> <p>Hankehaku- ja avustusten määrä.</p> <p>Osallistuminen yhteistyöhön</p> <p>.</p>	<p>Talousarviossa pysyminen.</p> <p>Etsivän nuorisotyön avustuksen hakeminen.</p> <p>Myönteiset hankekupäätökset.</p>	<p>11 000€ saatu etsivään työhön avustusta.</p> <p>Yhteistyö naapurikuntien kanssa on ollut aktiivista.</p>
Osallisuuden ja yhteisöllisyyden lisääminen ja kehittäminen	<p>Nuorisovaltuuston toiminnan kehittäminen.</p> <p>Nuorten osallisuuden lisääminen toiminnan suunnittelussa.</p> <p>Leiritöiden järjestäminen.</p> <p>Harrastava Humppila -toiminta.</p>	<p>Nuorisovaltuuston koostumisen määrä.</p> <p>Nuorisovaltuuston edustajien kouluttaminen lausuntatyöskentelyyn.</p> <p>Leirien määrä.</p> <p>Hanke-toimintaan osallistuminen.</p> <p>Kerhojen määrä</p> <p>.</p>	<p>Nuorisovaltuuston säännöllinen kokoontuminen.</p> <p>Järjestetään vähintään kaksi (2) leiriä.</p> <p>Myönteiset hankekupäätökset.</p> <p>Kaiken ikäisille tarjolla kerhotoimintaa</p> <p>.</p>	<p>Nuorisovaltuusto on kokoontunut kevään aikana kolme kertaa.</p> <p>Kesäkuussa toteutui yksi päiväleiri, johon osallistui 25 lasta. Hanke- ja harrastustoimintaa saatiin päiväleiriin 1500€.</p> <p>Harrastava Humppila-toiminta jatkunut syksystä monitoimikerhoihin.</p>
Työhyvinvoinnista ja -jaksamisesta huolehtiminen sekä osaamisen vahvistaminen	<p>Kehityskeskusteluiden pitäminen vuosittain.</p> <p>Ammatillisen osaamisen vahvistaminen koulutuksiin osallistamalla.</p> <p>Tyky-toiminnan aktiivinen kehittäminen ja järjestäminen.</p>	<p>Kehityskeskusteluiden pitäminen.</p> <p>Osallistutaan koulutuksiin talousarvion sallimissa puitteissa ja tarpeen mukaan.</p> <p>Järjestetään elämäntuosaston henkilöstölle tyky-päivä.</p>	<p>Kehityskeskustelut pidetty 100 %.</p> <p>Toimialan työntekijä osallistuu vähintään yhteen (1) koulutukseen.</p> <p>Tyky-päivän järjestäminen.</p>	<p>Kehityskeskustelut ovat toteutuneet.</p> <p>Työntekijä on osallistunut koulutuksiin.</p>

LIIKUNTATOIMINTA

Vastuhenkilö: sivistys- ja hyvinvointijohtaja

Tulosityksikön alaiset palvelut:

3624 Liikuntatoimi

Perustehtävät

Liikuntapalveluiden tehtävänä on luoda edellytykset kuntalaisten terveyttä ja hyvinvointia ylläpitävälle ja edistävälle liikunnalle. Tehtävänä on edistää eri väestöryhmien mahdollisuuksia liikkua ja harrastaa liikuntaa, väestön hyvinvointia ja terveyttä, fyysisen toimintakyvyn ylläpitämistä ja parantamista, lasten ja nuorten kasvua ja kehitystä, liikunnan kansalaistoimintaa mukaan lukien seuratoiminta, huippu-urheilua, liikunnan ja huippu-urheilun rehellisyyttä ja eettisiä periaatteita sekä eriarvoisuuden vähentämistä liikunnassa. (Liikuntalaki 390/2015).

Palvelusuunnitelma talousarviovuodelle

Liikuntapalveluilla luodaan yleiset edellytykset liikunnalle paikallistasolla, järjestämällä liikuntapalveluja sekä terveyttä ja hyvinvointia edistävää liikuntaa. Liikuntapalveluilla kannustetaan kuntalaisia omatoimiseen liikuntaan sekä liikunnalliseen elämäntapaan yhteistyössä eri toimialojen kesken. Kuntalaisten osallisuuden kautta kehitetään liikuntapalveluiden sisältöjä. Soveltavan liikunnan palvelut ostetaan Forssan kaupungilta.

Talousarviovuosi 2025:

- **Terveyden ja hyvinvoinnin edistäminen liikunnan kautta**
  - o järjestetään monipuolisia liikuntapalveluita eri-ikäisille kuntalaisille
  - o sähköisten liikuntapalveluiden hyödyntäminen (mm. Sportyplanner-sovelluksen käyttö)
  - o säännöllinen yhteistyö seudun muiden kuntien kesken
  - o osallistutaan aktiivisesti kunnan hyvinvointityön organisoimiseen muutostilanteessa
- **Liikuntastrategian käyttöönotto**
  - o liikuntastrategian käyttöönotto osana terveyden ja hyvinvoinnin edistämistä
  - o liikuntapalveluiden kehittäminen ja uudistaminen
- **Kunnan sisäisen terveyden ja hyvinvoinnin lisääminen liikunnan keinoin**
  - o ohjatun liikuntatoiminnan järjestämistä kunnan henkilöstölle fyysisesti sekä hyödyntäen sähköisiä liikuntapalveluita

Taloussuunnitelmavuodet 2026-2027:

- Kuntalaisten terveyden ja hyvinvoinnin lisääminen liikunnan keinoin
- Liikuntatoiminnan kehittäminen ja monipuolistaminen
- Verkostoituminen seudullisesti, maakunnallisesti ja valtakunnallisesti eri liikuntatoimijoiden ja järjestöjen kautta

Toimintakertomus

Kunnan järjestämä liikuntatoiminta on ollut aktiivista. Liikuntaryhmiä on ollut kevätkaudella 13 ja ohjattuja kuntosaliryhmiä 3. Tämän lisäksi liikuntatoimi on järjestänyt liikunnallisia retkiä ja vesijumppaa. Toi-

mintaa järjestetään matalakynnyksen periaatteella, joka antaa mahdollisuuksia liikkua ja harrastaa liikuntaa eri väestöryhmille, edistää hyvinvointia ja terveyttä, fyysisen toimintakyvyn ylläpitämistä ja parantamista. Soveltavan liikunnan palvelut liikuntarajoitteisille on ostettu Forssan kaupungilta.

Lisäksi liikuntatoimi on järjestänyt seuraavat liikuntatapahtumat ja haasteet:

- laskiaissunnuntain liikuntatapahtuma
- huhtikuun liikuntahaaste
- kuntotestit Hyvinvointimessuilla
- retki Pöytyälle
- kuntotestit liikuntaryhmäläisille

Yhteistyö OmaHämeen kanssa on tiivistynyt ja maaliskuussa on aloitettu yhteistyö liikuntaneuvonnan osalta. Jatkossa myös OmaHämeen kautta humppilalaiset voivat ohjautua liikuntaneuvonnan asiakkaiksi. Liikuntaneuvonnan osalta kevään aikana on otettu haltuun tietojärjestelmä, johon liikuntaneuvonnan asiakkuudet kirjataan.

Liikuntatoimi on osallistunut seudun liikuntatoimijoiden yhteistyöpalaveriin. Liikuntatoimi on julkaissut Liikkuva ja hyvinvoiva Humppila -lehtisen tammikuussa. Lehtiseen on koottu kunnan tarjoama liikunta kevään ajalta.

Valtuustoon nähden sitovat tavoitteet				
LIIKUNTATOIMI				
Päämäärä	Toteutus	Mittari	Tavoitetaso	Toteutuma 1-6
Kuntalaisten hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen	<p>Monipuolisten kohdennettujen liikuntaryhmien järjestäminen eri-ikäisille kuntalaisille.</p> <p>Liikuntastrategian käyttöönotto osana terveyden ja hyvinvoinnin edistämistyötä.</p> <p>Terveyden ja hyvinvoinnin infopisteen kehittäminen.</p>	<p>Liikuntaryhmien määrä.</p> <p>Osallistujamäärät.</p> <p>Liikuntastrategian hyödyntäminen.</p> <p>Terveyden ja hyvinvoinnin infopisteen tarjonnan laajentaminen.</p>	<p>Vähintään nykyinen taso ryhmien määrässä.</p> <p>Osallistujamäärien kasvattaminen.</p> <p>Liikuntastrategian hyödyntäminen.</p> <p>Terveyden ja hyvinvoinnin infopisteen tarjonnan laajentaminen.</p>	<p>Liikuntaryhmiä on ollut kevätkaudella 13 ja kolme ohjattua kuntosaliryhmää.</p> <p>Liikuntaryhmien osallistumismäärä ovat pysyneet aiemmalla tasolla. Myös uusia osallistujia on saatu mukaan.</p> <p>Liikuntastrategian valmistelu on aloitettu yhteistyössä hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen kanssa.</p> <p>Liikuntaneuvonnan konsepti on laadittu yhdessä hyvinvointialueen kanssa.</p>
Kestävän kehityksen näkökulman huomiointi	<p>Palveluiden järjestäminen kustannustehokkaasti.</p> <p>Aktiivinen yhteistyö kunnan eri toimintojen kanssa ja kesken.</p> <p>Mahdollisten hankkeiden hyödyntäminen.</p>	<p>Toiminnan järjestäminen talousarvion raameissa.</p> <p>Hankehakupien tekeminen.</p>	<p>Talousarviossa pysyminen.</p> <p>Myönteiset hankeavustukset.</p>	<p>Talousarvion raamissa on pysytty.</p> <p>Yhteistyö seudun muiden kuntien kanssa on ollut aktiivista.</p>
Osallisuuden ja yhteisöllisyyden lisääminen ja kehittäminen	<p>Kuntalaisten ja toimintaan osallistuvien mielipiteiden kartoittaminen liikuntatarjonnan suunnittelun pohjaksi.</p> <p>Yhteistyö alueen järjestöjen, yritysten sekä muiden kuntien kanssa.</p>	<p>Liikuntakyselyn vastausprosentti.</p> <p>Osallistujamäärät toiminnassa.</p> <p>Ryhmätoiminnan määrä.</p> <p>Yhteistyötapaamiset.</p>	<p>Laadukas kysely.</p> <p>Kyselyn vaikuttaminen toiminnan suunnitteluun.</p> <p>Yhteistyötapaamisia 3.</p>	<p>Liikuntakyselyn valmistelu on aloitettu.</p> <p>Ryhmätoiminnan määrä on pysynyt aiemmalla tasolla.</p> <p>Yhteistyötapaamisia on ollut useita.</p>
Työhyvinvoinnista ja jaksamisesta huolehtiminen sekä osaamisen vahvistaminen	<p>Kehityskeskusteluiden pitäminen vuosittain.</p> <p>Ammatillisen osaamisen vahvistaminen koulutuksiin osallistumalla.</p>	<p>Kehityskeskusteluiden pitäminen.</p> <p>Osallistutaan koulutuksiin talousarvion sallimissa puitteissa ja tarpeen mukaan.</p>	<p>Kehityskeskustelut pidetty 100 %.</p> <p>Toimialan työntekijä osallistuu vähintään yhteen (1) koulutukseen.</p> <p>Tyky-päivän järjestäminen.</p>	<p>Työntekijä on osallistunut koulutuksiin.</p> <p>TyHy-päivä on suunnitella syksylle.</p>

	Tyky-toiminnan aktiivinen kehittäminen ja järjestäminen.	Järjestetään elämänterveystoiminnan laatuosaston henkilöstölle tyky-päivä.		
--	--	--	--	--

TERVEYDEN JA HYVINVOINNIN EDISTÄMINEN

Vastuhenkilö: sivistys- ja hyvinvointijohtaja

Tulosityksikön alaiset palvelut:

3081 Terveyden ja hyvinvoinnin edistäminen

3082 Osallistava budjetointi

Perustehtävät

Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen on toimintaa, jonka tavoitteena on lisätä väestön hyvinvointia ja terveyttä sekä kaventaa terveyseroja. Monialainen, onnistunut hyvinvoinnin edistäminen edellyttää toimivia rakenteita, osaamista, riittäviä palveluja ja hyvinvoinnin edistämistyön resursointia. Toimivien rakenteiden luomisessa on olennaista, että hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen johtaminen, koordinaatio ja suunnitelmat sisällytetään osaksi kunnan hyvinvointi- ja turvallisuussuunnittelua. Kunnan on edistettävä asukkaidensa hyvinvointia ja terveyttä. Kunnalla on ensisijainen vastuu hyvinvoinnin ja terveyden edistämisestä siltä osin kuin tämä tehtävä kytkeytyy kunnan muihin lakisääteisiin tehtäviin. (Laki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä 612/2021).

Palvelusuunnitelma talousarviovuodelle

Talousarvio vuonna jatketaan terveyden ja hyvinvoinnin edistämisen työn organisointia kunnassa ja luodaan lain edellyttämät rakenteet hyvinvointityön pohjaksi. Toiminnan tarkoituksena on lisätä kuntalaisten hyvinvointia ja luoda toimintaedellytyksiä omaehtoiselle terveyden edistämistyölle. Yhteistyö hyvinvointialueen kanssa ja aktiivinen osallistuminen hyvinvointialueen yhdyspintatyöryhmien toimintaan on keskeinen tekijä terveyden ja hyvinvoinnin työssä. Lapsiystävällinen kunta -mallin mukainen toiminta jatkuu Unicefin ohjeiden mukaisesti.

Talousarviovuosi 2025:

- Terveyden ja hyvinvoinnin edistämisen työn organisoiminen
  - o hyvinvointityön rakenteiden luominen koko kunnan organisaatioon
  - o osallistuminen hyvinvointialueen yhdyspintatyöryhmiin sekä vaadittavien suunnitelmien laatiminen ja päivittäminen
- Unicefin Lapsiystävällinen kunta -malli
  - o Lapsiystävällinen kunta -mallin toiminnan jatkaminen
  - o lasten ja nuorten osallisuuden kehittäminen yhdessä nuorten ja lapsiystävällinen kunta -mallin kanssa

Taloussuunnitelmavuodet 2026-2027:

- hyvinvointikoordinaattorin tehtävän vakinaistaminen 1.1.2026 alkaen
- terveyden ja hyvinvoinnin edistämisen työn organisoiminen kunnan toimintarakenteisiin
- Lapsiystävällinen kunta -mallin aloittaminen
- osallistavan budjetoinnin jatkaminen ja kehittäminen

Toimintakertomus

Vuoden 2025 talousarvion mukaisesti terveyden ja hyvinvoinnin edistämisen työtä on organisoitu ja sen rakenteita kehitetty koko kunnan organisaatiossa. Hyvinvointikoordinaattorin tehtävä on jatkunut määraaikaisena, ja Hyte-kerroin on noussut arvoon 46, mikä on lisännyt kunnan valtiosuutta.

Unicefin Lapsiystävällinen kunta -mallissa on tehty nykytilan kartoitus ja käynnistetty toimintasuunnitelman valmistelu (vaihe 4). Ikäihmisten toimintakykyä koskeva suunnitelma sekä hyvinvointiraportti on valmistunut, ja liikuntasuunnitelma on odottamassa käsittelyä.

HYTE on pysynyt talousarviossa ja hankkeita on suunnitelmissa yhdessä hyvinvointialueen kanssa. Osallisuuden ja yhteisöllisyyden edistämiseksi Lapsiystävällinen kunta -mallin työ jatkuu, mutta VoiTas-koulutusta ei keväällä toteutettu. Kehityskeskustelut on käyty suunnitellusti, mutta koulutuksiin ei ole osallistuttu kevään aikana.

Toukokuussa järjestettiin Humppilan, Jokioisten ja Ypäjän ensimmäiset yhteiset hyvinvointimessut Humppilassa. Messut järjestetään seuraavan kerran vuonna 2026 Jokioisilla.

Toteutumattomat ja keskeneräiset toimenpiteet:

- Esteettömyyssuunnitelman ja tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelman päivitys
- Lapsiystävällinen kunta -mallin tavoitteiden täysimääräinen toteutus
- VoiTas-koulutuksen järjestäminen
- Henkilöstön osaamisen vahvistaminen koulutusten kautta

Valtuustoon nähden sitovat tavoitteet				
TERVEYDEN JA HYVINVOINNIN EDISTÄMINEN				
Päämäärä	Toteutus	Mittari	Tavoitetaso	Toteutuma 1-6
Kuntalaisten hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen	<p>Terveyden ja hyvinvoinnin edistämisen työn organisoiminen.</p> <p>Hyte-kertoiminen nostaminen.</p> <p>Lapsiystävällinen kunta-mallin toteuttamisen aloittaminen.</p> <p>Esteettömyyssuunnitelman laatiminen.</p> <p>Tasa-arvo ja yhdenvertaisuussuunnitelman päivittäminen.</p>	<p>Hyvinvointikoordinaattorin palkkaamisen jatkaminen.</p> <p>Hyte-kerroin.</p> <p>Lapsiystävällinen kunta -mallin aloittaminen.</p> <p>Valmis esteettömyyssuunnitelma.</p> <p>Päivitetty tasa-arvo ja yhdenvertaisuussuunnitelma.</p>	<p>Palkattu hyvinvointikoordinaattori.</p> <p>Hyte-kertoimien nouseminen.</p> <p>Lapsiystävällinen kunta -mallin tavoitteiden täyttäminen.</p> <p>Valmis esteettömyyssuunnitelma.</p> <p>Päivitetty tasa-arvo ja yhdenvertaisuussuunnitelma.</p>	<p>Hyte-koordinaattori työtä jatkettu määräaikaisesti.</p> <p>Hyte kerroin noussut, ollen nyt 46.</p> <p>LYK- nykytilankartointus tehty ja tällä hetkellä tehdään toimitasuunnitelmaa. Vaihe 4.</p> <p>Nämä suunnitelmat eivät ole vielä toteutuneet. Ikäihmisten toimintakykyä koskeva suunnitelma valmis, hyvinvointiraportti valmis ja liikuntasuunnitelma odottaa käsittelyä.</p>
Kestävän kehityksen näkökulman huomiointi	<p>Hyte-kertoiminen nostaminen.</p> <p>Palveluiden järjestäminen kustannustehokkaasti.</p> <p>Aktiivinen yhteistyö kunnan eri toimintojen kanssa ja kesken. Mahdollisten hankeavustusten hakeminen.</p>	<p>Hyte-kertoimella saatu valtionosuuden nousu.</p> <p>Toiminnan järjestäminen talousarvion raa-meissa.</p> <p>Toteutuneet hanket.</p>	<p>Hyte-kertoimella saatu valtionosuuden nousu.</p> <p>Talousarviossa pysyminen.</p> <p>Saadut positiiviset avustuspäätökset.</p>	<p>Hyte-kerroin on noussut, joka kasvattaa kunnan valtionosuutta.</p> <p>Talousarviossa on pyydytty.</p> <p>Hankkeita käynnissä yhdessä hyvinvointialueen kanssa.</p>
Osallisuuden ja yhteisöllisyyden lisääminen ja kehittäminen	<p>Hyte-kertoiminen nostaminen.</p> <p>Lapsiystävällinen kunta-malli työn jatkaminen.</p> <p>VoiTas-koulutuksen järjestäminen.</p>	<p>Hyte-kerroin.</p> <p>Lapsiystävällinen kunta -malli työn jatkaminen.</p> <p>Järjestetty VoiTas-koulutus.</p>	<p>Hyte-kertoimien nouseminen.</p> <p>Lapsiystävällinen kunta- mallin jatkaminen.</p> <p>Toteutunut VoiTas-koulutus.</p>	<p>Hyte- kerroin noussut, 46.</p> <p>LYK- kuntamalli etenee oman aikataulunsa mukaan.</p> <p>VOITAS- koulutusta ei ole keväällä toteutettu.</p>
Työhyvinvoinnista ja -jaksamisesta huolehtiminen sekä osaamisen vahvistaminen	<p>Kehityskeskusteluiden pitäminen vuosittain.</p> <p>Ammatillisen osaamisen vahvistaminen koulutuksiin osallistamalla.</p> <p>Tyky-toiminnan aktiivinen kehittäminen ja järjestäminen.</p>	<p>Kehityskeskusteluiden pitäminen.</p> <p>Osallistutaan koulutuksiin talousarvion sallimissa puitteissa ja tarpeen mukaan. Järjestetään elämälaatuosaston henkilöstölle tyky-päivä.</p>	<p>Kehityskeskustelut pidetty 100 %.</p> <p>Toimialan työntekijä osallistuu vähintään yhteen (1) koulutukseen.</p> <p>Tyky-päivän järjestäminen.</p>	<p>Kehityskeskustelu pidetty.</p> <p>Ei ole ollut koulutusta.</p>

TEKNINEN OSASTO

Tekninen osasto jaetaan hallinto- ja toimitilapalveluiden, muiden palveluiden ja viemärlaitoksen tulosalueisiin. Tulosityksikkö eli tekninen lautakunta huolehtii tulosalueiden tarkoituksenmukaisista ja yhteensopivista tehtäväkokonaisuuksista. Lautakunnan alaisilla tulosalueilla on omat selkeästi määritellyt tehtävät, mitattavat tulostavoitteet sekä vastuu yksikön talouden tasapainosta.

HALLINTO- JA TOIMITILAPALVELUT

Vastuuhenkilö: tekninen johtaja, rakennusmestari

Tulosalueen alaiset palvelut:

4060	Hoito ja hallinto, rakennukset
4062	Rakennuskorjaukset, rakennukset
4070	Alueiden hoito ja hallinto, vapaa-aika
4072	Rakennuskorjaukset, vapaa-aika

Perustehtävät

Hallinto- ja toimitilapalvelut -tulosalue vastaa Humppilan kunnan toimitilapalveluiden kehittämisestä ja suunnittelusta. Tulosalueen tehtävänä on huolehtia kunnan kiinteistöistä ja vapaa-ajan alueista sekä järjestää ja ylläpitää kunnan käyttöön tarkoituksenmukaiset ja hyvätasoiset toimitilat.

Palvelusuunnitelma talousarviovuodelle

Kustannuspaikat 4060 ja 4062 vastaavat kunnan rakennusten ylläpito- ja hoitopalveluista ja rakennusten tarvitsemista rakennuskorjauksista hyväksytyyn talousarvion mukaisesti. Toimintatuotot muodostuvat teknisen lautakunnan hallinnoimien toimitilojen, asuntojen ja rakennusten ulkoisista ja sisäisistä vuokrista. Muiden rakennusten vuokratuotot sisältävät liiketilojen ja KantaHämeen hyvinvointialueelle vuokrattujen tilojen vuokratuotot. Sisäiset vuokrat ovat muilta kunnan toimialoilta laskutettavia osuuksia kunnan rakennusten ja vapaa-ajan alueiden kustannuksista.

Vapaa-ajan kustannuspaikat 4070 ja 4072 vastaavat kunnan vapaa-ajan alueiden, kuten urheilukentän, kuntoportaiden, uimarantojen, frisbeegolfradan, hiihtolatujen ja muiden vapaa-ajan alueiden, hallinnollisista tehtävistä sekä niiden kunnossa- ja ylläpitopalveluiden järjestämisestä.

Rakennusten ja vapaa-ajan alueiden osalta kehitetään riskienhallintaa ja varautumista. Rakennusten ylläpito- ja hoitotasoa pidetään vuoden 2024 tasolla, ja niiden osalta toteutetaan tarvittavat tarkastukset ja korjaukset. Vapaa-ajan alueisiin liittyvien palvelujen laajuutta ja tarvetta tarkastellaan ja tarvittaessa niihin voidaan tehdä muutoksia vastaamaan uutta tavoitetasoa. Vapaa-ajan alueiden osalta toteutetaan tarvittavat tarkastukset ja korjaukset. Vapaa-ajan rakennusten osalta tehdään vain välttämättömiä korjauksia.

Toimintaympäristö ja sen muutokset

Teknisen lautakunnan hallinnoimien asuntojen ja muiden rakennusten vuokratuottojen arvioidaan kasvavan talousarviovuoteen 2024 verrattuna johtuen teknisen lautakunnan talousarvioon talousarviovuoden

2024 aikana sisällytettyjen uusien rakennusten, eli huoltorakennuksen (valmistunut 8/2024) ja terveysaseman (siirtynyt kunnalle 4/2024), vuokratuotoista. Arvio perustuu 10/2024 tilanteeseen rakennusten käyttöasteesta ja sopimustilanteesta, ja mahdolliset rakennusten käyttöasteiden muutokset sekä vuokra- ja muiden sopimusten muutokset vaikuttavat toteutumaan.

Kiinteistöjen kunnossa- ja ylläpitokustannusten odotetaan nousevan verrattuna talousarviovuoteen 2024 johtuen mm. lämmityksen, veden ja jäteveden kustannuksista. Sähköenergian kustannusten odotetaan jonkin verran laskevan.

Kanta-Hämeen hyvinvointialueen kanssa on käynnissä neuvottelut mahdollisista sopimusmuutoksista, mutta näiden vaikutuksia ei ole tiedossa talousarvion laatimishetkellä. Kanta-Hämeen hyvinvointialueelle vuokrattujen tilojen (Kirkonkulman yhtenäiskoulu, kunnanvirasto, Mäntyrinte) ja rakennusten (terveysasema, asemarakennus) osalta nykyisen vuokrasopimuksen mukainen sopimuskausi päättyy 31.12.2025. Talousarvion laatimishetkellä ei ole tiedossa, onko Kanta-Hämeen hyvinvointialue jatkamassa vuokrasopimusten voimassaoloa sopimusehtojen mukaisesti.

Terveysaseman, asemarakennuksen sekä Niittykujan asunnonvuokraustoiminnan osalta tehdään selvitykset kuntalain 126 § mukaisen yhtiöittämisvelvoitteen täyttymisestä talousarviovuoden aikana.

Teknisen lautakunnan vakituisen henkilöstön henkilömäärään ei arvioida tulevan muutoksia talousarvio-kaudella. Teknisen osaston vakituisen henkilöstöön kuuluvat tekninen johtaja, rakennusmestari, hallintosihteeri sekä kaksi kiinteistötyöntekijää. Palkkakustannuksissa varaudutaan työehtosopimusten (KVTES, TS) mukaisiin palkankorotuskustannuksiin. Palkkakustannusten kustannusjakoa muutetaan vastaamaan henkilöstön arvioitua kustannuspaikka- ja tilikohtaista työnsuoritusta.

Toimintakertomus

Teknisen lautakunnan hallinnoimien asuntojen ja muiden rakennusten osalta vuokrausaste säilyi katsauskaudella hyvänä. Asuntojen vuokratuotot toteutuivat hieman talousarviota paremmin (53,4 %) ja muiden rakennusten osalta selkeästi talousarviota paremmin (61,0 %). Muiden rakennusten vuokratuotot sisältävät liiketilojen ja Kanta-Hämeen hyvinvointialueelle vuokrattujen tilojen vuokratuotot.

Kokonaisuudessaan teknisen lautakunnan toimintatuotot rakennusten osalta ovat toteutuneet talousarvio-kaudella hieman talousarviota paremmin (toimintatuotot 52,8 %). Kanta-Hämeen hyvinvointialueen kanssa käytiin neuvottelua Kanta-Hämeen hyvinvointialueelle vuokrattujen tilojen (Kirkonkulman yhtenäiskoulu, kunnanvirasto, Mäntyrinte) ja rakennusten (terveysasema, asemarakennus) osalta. Nykyisen vuokrasopimuksen mukainen sopimuskausi päättyy 31.12.2025.

Talousarviokaudelle ei ollut suunniteltuja rakennuskorjauksia lukuun ottamatta investointeja. Teknisen lautakunnan käyttötalouden osalta on huomioitu talousarvion mukaisesti rakennusten ja vapaa-ajan alueiden osalta välttämättömien ylläpito- ja korjaustoimenpiteiden suorittaminen. Osana riskienhallinnan ja varautumisen kehittämistä toteutettiin varavoimavalmius kunnanviraston ja paloaseman rakennusten osalta. Kirkonkulman yhtenäiskoululla (yläaste) suoritettiin palotarkastus ja kunnanviraston osalta henkilöstölle kohdennettu turvallisuuskävely.

Ylimääräisiä kustannuksia on aiheutunut yksittäisten vesivuotojen korjaustyöstä mm. Kirkonkulman yhtenäiskoulun (ala-aste), Niittykujan rivitalojen sekä Säästötalon rakennusten sisätiloissa. Lisäksi mm. kunnanviraston osalta korjattiin sähkölaitteiston määräaikaistarkastuksessa 11/2024 havaittuja puutteita sekä toteutettiin lämmönsäätölaitteiden korjauksia kunnanvirastolla ja Mäntyrinteellä.

Kiinteistöhuollon osalta tekninen lautakunta päätti kokouksessaan 11§/22.1.2025 käyttää voimassa olevan kiinteistöhuoltosopimuksen kaksi optiokautta ajalle 1.8.2025-30.7.2025. Palveluntuottajana sopimuskaudella on toiminut Fokitek Oy, joka jatkaa palveluntuottajana optiokausien ajan. Sopimus kattaa rakennusten ja niiden ulkoalueiden kunnossapidon.

Urheilukentän huoltorakennuksen osalta pidettiin takuuajan välitarkastus 5.6.2025. Vapaa-ajan alueiden osalta viher- ja ulkoalueiden hoidosta hoitokaudella ovat vastanneet teknisen osaston kiinteistöhoitotyöntekijät lukuun ottamatta urheilukentän nurmikon hoitoa, jota suoritettiin ostopalveluna hoitosuunnitelman mukaisesti.

Vakituisen henkilöstön määrä pysyi samana verrattuna edelliseen talousarviokauteen. Teknisellä osastolla työskenteli kesätyöntekijöitä kesäkuun aikana yhteensä kaksi (2).

Valtuustoon nähden sitovat tavoitteet				
HALLINTO- JA TOIMITILAPALVELUT				
Päämäärä	Toteutus	Mittari	Tavoitetaso	Toteutuma 1-6
Kunnan hallinnoimien kiinteistöjen ylläpito	Kiinteistöjen hoito järjestetään sopimuksen mukaisesti ostopalveluna. Urakkasopimusten mukaisten seurantakokousten pitäminen.	Toteutuma Toteutunut/ei toteutunut.	Kiinteistöjen hoito on toteutettu sopimuksen mukaisesti ja sovitulla laatutasolla. Urakkasopimusten mukaiset seurantakokoukset on pidetty.	Rakennusten ja rakennusten ulkoalueiden osalta omavalvonnassa ja seurantakokouksissa 2/2025 ja 6/2025 ei havaittu merkittäviä poikkeamia. Toteutunut.
Rakennuskorjaukset	Rakennuskorjaukset suoritetaan suunnitelman mukaisesti	Toteutuma	Rakennusten kuntotason ylläpito ja korjausvelan pienentäminen.	Suunniteltujen rakennuskorjausten osalta mm. toteutettu Talvisen työläismökki -hankkeeseen liittyvän piha-alueen kunnostusta, Päivänpaisteen käyttövesisaneeraus aloitettu. Lisäksi tehty suunnittelua mm. kunnanviraston valaistuksen uusimisen osalta.
Vapaa-ajan alueiden kunnossa- ja ylläpito	Palveluiden laajuuden tarkastelu ja muutokset	Toteutunut/ei toteutunut	Palveluiden laajuuden tarkastelu on tehty ja palvelukokonaisuuteen tehty tarvittavia muutoksia.	Ei toteutunut.

MUUT PALVELUT

Vastuhenkilö: tekninen johtaja, rakennusmestari

Tulosalueen alaiset palvelut:

4201	Rakennusvalvonta
4204	Ympäristöhuolto
4205	Liikenneväylät
0810	Yksitysteiden kehittäminen
4206	Puistot ja muut yleiset alueet
4209	Maa ja metsätilat

Muiden palveluiden tulosalue jaetaan palvelualueisiin:

- rakennusvalvonta ja ympäristöhuolto
- liikenneväylät ja yksityistiet
- puistot ja muut yleiset alueet, maa- ja metsätilat

Palvelualueilla on omat selkeästi määritellyt tehtävät, palvelusuunnitelma ja mitattavat tulostavoitteet.

RAKENNUSVALVONTA, YMPÄRISTÖNHUOLTO JA YMPÄRISTÖTERVEYS

Perustehtävät

Rakennusvalvonnan ja ympäristöhuollon palvelualue vastaa Humppilan kunnan rakentamiseen ja ympäristöön liittyvistä lakisääteisistä lupa- ja valvontatehtävistä. Ympäristöterveydenhuoltoon kuuluu terveysuojelu- ja tupakkalain lisäksi elintarvikevalvonta ja eläinlääkintähuolto.

Palvelusuunnitelma talousarviovuodelle

Tekninen lautakunta toimii kuntien ympäristönsuojelun hallinnosta annetun lain tarkoittamana kunnan ympäristönsuojeluviranomaisena sekä maankäyttö- ja rakennuslain tarkoittamana rakennusvalvontaviranomaisena. Forssan kaupungin isännöimä seudullinen rakennusvalvonta- ja ympäristönsuojeluyksikkö hoitaa ympäristönsuojelun tehtävät sekä kunnalle maankäyttö- ja rakennuslaissa säädetyt tehtävät lukuun ottamatta toimielimelle kuuluvia tehtäviä.

Rakennusvalvonnan ja ympäristöhuollon toimintatuotot muodostuvat ympäristönsuojeluviranomaisen, maa-ainestaksan sekä rakennusvalvonnan taksan mukaisista lupa- ja valvontamaksuista. Kustannukset muodostuvat seudullisen rakennusvalvonta- ja ympäristönsuojeluyksikön sekä ympäristöterveydenhuollon yksikön kuntaosuuksista sekä yksiköiden toimintoihin liittyvistä erillislaskutettavista kustannuksista, kuten ICT-palveluista. Talousarviossa varaudutaan Loimijoki-yhteistyön jatkamisesta sekä Kanta- ja Päijät-Hämeen bioindikaattoritutkimukseen osallistumisesta aiheutuviin kustannuksiin.

Ympäristönsuojelun osalta painopisteenä on valvonta ja ympäristön pilaantumisen ehkäisy. Rakennusvalvonnan osalta painopisteenä on uuteen rakentamislakiin liittyvän valvonnan ja ohjauksen järjestäminen. Rakennusvalvonnan arkistointia tehdään sähköisesti 11/2024 alkaen. Kunnan rakennusjärjestys sekä rakennusvalvonnan taksa uudistetaan vastaamaan muuttunutta lainsäädäntöä.

Kunnan tulee järjestää terveydenhuoltolain (1326/2010) 21 §:ssä luetelluissa laeissa tarkoitettujen yksilön ja hänen elinympäristönsä terveydensuojelua koskevien tehtävien (ympäristöterveydenhuolto) muodostama kokonaisuus kunnan itsensä toimesta tai kuntien välisenä yhteistoimintana. Ympäristöterveydenhuollon tehtäviä organisoitiin vastuukuntamallilla Riihimäen kaupunki. Humppilan osuus ympäristöterveydenhuollon kokonaisnettokustannuksista on 4,49 %.

Toimintaympäristö ja sen muutokset

Seudullisen rakennusvalvonta- ja ympäristönsuojeluyksikön palkka-, toimitila- ja ICT-kustannukset sekä lupamäärien myötä tehty työmäärä vaikuttavat kunnalle tulevaan yhteistoimintaosuuteen. Uuden rakentamislain voimaantulon arvioidaan vaikuttavan laskevasti rakennusvalvonnan lupamääriin ja vastaavasti lisäävän valvonnan ja ohjauksen määrän tarvetta. Rakentamislain johdosta myös kunnan rakennusjärjestys ja rakennusvalvonnan taksa tulee uudistaa.

Ympäristöterveydenhuolto seuraa palveluiden käyttöä (palvelusuoritteita) kunnittain ja raportoi sopijakunnille vuosittain palveluiden käytöstä.

Toimintakertomus

Rakennusvalvonnan toimintatuotot ovat toteutuneet hieman talousarviota paremmin (55,4 %). Ympäristöhuollon ja ympäristöterveyden toimintatuotot eivät ole toteutuneet talousarvion mukaisesti (11,1 %). Toimintatuotot koostuvat rakennusvalvonta- ja -tarkastusmaksuista, muiden yhdyskuntapalvelujen maksuista sekä Pirkanmaan ELY-keskuksen jätelain 48 e §:n mukaisista kunnille maksettavista korvauksista (SUP-jätteet). Tavanomaisesti ympäristöhuollon ja ympäristöterveyden toimintatuotot toteutuvat pääosin loppuvuoden aikana.

Rakennusvalvonnan henkilöstö osallistui uutta rakentamislakia koskeviin koulutuksiin. Lisäksi viranhaltijoille ja työntekijöille sekä luottamushenkilöille tarjottiin osallistumismahdollisuutta seudullisen rakennusvalvonnan ja ympäristönsuojelun yhteiselle rakentamislakiluennolle 8.1.2025 Forssan kaupungintalolla. LVI-toimialueella on osallistuttu valtakunnallisen alan työryhmän tilaisuuksiin.

Tekninen lautakunta hyväksyi rakentamislain mukaiset rakennusvalvonnan tarkastus- ja valvontamaksuperusteet kokouksessaan 38§/21.5.2025. Lisäksi lautakunta on päättänyt kunnan rakennusjärjestyksen uudistamisen aloittamisesta uutta rakentamislakia vastaavaksi. Tammelan kunta irtautui seudullisen yksikön sopimusyhteistyöstä 1.1.2025 alkaen.

Ympäristönsuojelussa on toteutettu valvontaohjelman mukaisia tarkastuskäyntejä laitoksissa, ja ohjelman toteutumisosuus on ollut 28 %. Yksittäisen, sittemmin peruutetun, ympäristölupahakemuksen valmisteluun käytettiin merkittävästi resurssia osavuosisikatsauskaudella. Toiminnassa on painotettu ekologista kestävyyttä neuvonnassa, ohjauksessa ja kehittämisessä. Valvonnan painopiste on ollut ympäristön pilaantumisen ehkäisyssä, ja toimintaa on toteutettu suunnitelmallisesti.

SUP-jätteiden osalta on ilmoitettu Pirkanmaan ELY-keskukselle edellisen vuoden osalta Jätelain 48 e § mukaiset tiedot mm. keräys-, siivoamis- ja huolto- ja korjauskustannuksista sekä tupakkatuotteisiin ja -jätteisiin liittyvästä tiedotuksesta ja neuvonnasta aiheutuneista kokonaiskustannuksista.

Valtuustoon nähden sitovat tavoitteet				
RAKENNUSVALVONTA, YMPÄRISTÖNHUOLTO JA YMPÄRISTÖTERVEYS				
Päämäärä	Toteutus	Mittari	Tavoitetaso	Toteutuma 1-6
Vastuullisen toiminnan edistäminen	<p>Tehdään ympäristönsuojelussa valvontaohjelman mukaiset tarkastuskäynnit laitoksissa ja seurataan ohjelman toteutumisosuutta.</p> <p>Rakennusvalvonta suorittaa rakennuskohteessa laadun valvontaa.</p>	<p>Valvontakäyntien toteutuma</p> <p>Poikkeamamäärä</p>	<p>Valvontaohjelman toteutumisprosentti 100 %</p> <p>Ei poikkeamia laadussa</p>	<p>28%, valvonta painottuu syyskauteen.</p> <p>Toteutettuja valvontakäyntejä yhteensä yksi (1). Ei havaittuja poikkeamia laadussa.</p>
Luonnon monimuotoisuuden vaaliminen ja lisääminen	Neuvonnassa, ohjauksessa, kehittämisessä ja mahdollisuuksien mukaan muussa toiminnassa painotetaan ekologista kestävyttä.	Toteutuma	Neuvonnassa, ohjauksessa, kehittämisessä ja toiminnassa on painotettu ekologista kestävyttä.	Ekologinen kestävyys huomioitu mahdollisuuksien mukaan kaikessa toiminnassa.
Osaamisen kehittäminen ja ylläpito	<p>Rakennusvalvonnan henkilöstö osallistuu uuden rakentamislain koulutuksiin.</p> <p>LVI-toimialueella osallistutaan valtakunnallisen alan työryhmän tilaisuuksiin.</p>	<p>Koulutuksen toteutuminen, osallistumisprosentti</p> <p>Tilaisuuksien toteutuminen, osallistumisprosentti</p>	<p>Henkilöstö on osallistunut tarvittaviin koulutuksiin.</p> <p>Henkilöstö on osallistunut järjestettyihin tilaisuuksiin.</p>	<p>Koko henkilöstö on osallistunut vähintään yhteen (1) koulutukseen.</p> <p>Tarkastusinsinööri on osallistunut viiteen (5) tilaisuuteen.</p>

LIIKENNEVÄYLÄT JA YKSITYISTIET

Perustehtävät

Liikenneväylät ja yksityistiet -palvelualue vastaa kunnan hallinnassa olevien liikenneväylien kunnossapidosta, kehittämisestä, suunnittelusta ja rakentamisesta. Lisäksi se vastaa yksityistieavustuksista.

Palvelusuunnitelma talousarviovuodelle

Liikenneväylät -kustannuspaikka vastaa kunnan hallinnoimiin liikenneväyliin liittyvistä kustannuksista, kuten talvikunnossapidosta, korjaustoimenpiteistä, liikenneväylien viheralueiden, kuten tienpientareiden, kunnossapidosta sekä katuvalaistuksesta. Liikenneväylien kunnossapidon kustannukset riippuvat mm. säätilasta sekä katuverkon kunnostus- ja korjaustarpeesta. Liikenneväylien kunnossapito pidetään talousarviokauden 2024 tasolla. Päättyvät kunnossapitosopimukset kilpailutetaan talousarviokauden aikana.

Kunnan vuosittain jakamien yksityistieavustusten avustusmäärä pidetään talousarviokauden 2024 tasolla.

Toimintaympäristö ja sen muutokset

Toimintakertomus

Liikenneväylien osalta toimintakuluja oli arvioitua vähemmän (25,4 %). Poistot ja arvonalentumiset toteutuivat talousarviota suurempina (87,2 %). Liikenneväylien alijäämä toteutui kokonaisuudessaan talousarviota pienempänä (36,5 %). Toimintakuluihin vaikuttavat mm. sääsidonnaisen talvikunnossapidon kustannukset sekä talvikauden jälkeinen liikenneväylien kunnossapito. Liikenneväylien alkuvuoden talvikunnossapidon kustannukset puuttuvat osavuositarkastuksesta. Humppilantie-Koivistontien -liikenneväylien viheralueiden hoitoa toteutettiin ostopalvelutyön sijaan teknisen osaston kiinteistönhoitotyöntekijöiden resursseilla. Talvikunnossapitosopimuksen kilpailutus toteutettiin keväällä 2025.

Liikenneturvallisuustyöryhmän kokous pidettiin 4.2.2025. Liikenneturvallisuustyöryhmän tarkoitus on edistää liikenneturvallisuutta kunnassa yhteistyössä eri toimijoiden kanssa. Työryhmä kokoontuu säännöllisesti käsittelemään ajankohtaisia liikenneturvallisuuteen liittyviä asioita, kuten sääolosuhteiden vaikutuksia väylien kuntoon, turvallisuusriskien arviointia sekä toimenpiteitä, joilla voidaan parantaa liikenneympäristön turvallisuutta.

Yksityistieavustusten osalta vuosittaiset yksityistieavustukset ovat olleet haettavissa teknisen lautakunnan päätöksen mukaisesti keväällä 2025.

Valtuustoon nähden sitovat tavoitteet				
LIIKENNEVÄYLÄT JA YKSITYISTIET				
Päämäärä	Toteutus	Mittari	Tavoitetaso	Toteutuma 1-6
Kunnan hallinnoimien liikenneväylien kunnossapito	Päättyvien palvelusopimusten kilpailuttaminen	Toteutuma	Päättyvät palvelusopimukset on kilpailutettu.	Talvikunnossapitosopimus kilpailutettu keväällä 2025.
	Omaavalonnan suorittaminen	Toteutuma	Omaavontaa on suoritettu palvelusopimusten toteutumisen osalta.	Liikenneväylien kunnossapitoa koskevaa palautetta seurattu. Toteutettu omaavontaa palvelusopimusten osalta.
Yksityistieavustusten jakaminen	Yksityistieavustusten maksaminen	Toteutunut/ei toteutunut	Yksityistieavustukset on maksettu teknisen lautakunnan asettamassa määräajassa.	Yksityistieavustukset olleet haettavissa keväällä 2025.

PUISTOT JA MUUT YLEISET ALUEET, MAA- JA METSÄTILAT

Perustehtävät

Palvelualue vastaa puistojen ja muiden yleisten alueiden hoidosta ja ylläpidosta sekä maa- ja metsätilojen hoidosta.

Palvelusuunnitelma talousarviovuodelle

Puistot ja muut yleiset alueet -kustannuspaikka vastaa puistoihin ja muihin yleisiin alueisiin, kuten leikki-puistoihin, liittyvistä kustannuksista hallinnon, kunnossapidon ja korjauksien osalta. Puistoihin ja muihin yleisiin alueisiin liittyvien palveluiden laajuutta ja tarvetta tarkastellaan ja tarvittaessa niihin voidaan tehdä muutoksia vastaamaan uutta tavoitetasoa. Puistojen ja muiden yleisten alueiden riskienhallintaa kehitetään sekä toteutetaan tarvittavat tarkastukset ja korjaukset. Varusteita ja välineitä uusitaan tarvittaessa.

Maa- ja metsätilat -kustannuspaikka vastaa maa- ja metsätilojen hoidosta ja niihin liittyvästä hallinnosta. Myyntituotot muodostuvat toteutettujen metsänhoidollisten toimenpiteiden tuotoista sekä peltoalueiden vuokrauksesta saatavista vuokrista. Myyntituottojen osalta huomioidaan talousarviovuoden 2024 aikana tehty Puolimatkan yritysalueen rakentumisesta aiheutunut peltoalueiden vuokrasopimuksen mukainen vuokra-alan muutos. Kustannusten osalta varaudutaan mahdollisiin kunnalle kuuluviin metsätilojen kustannuksiin, kuten ennakoraivaukseen, taimien istutukseen sekä hakkuutähteiden keräykseen.

Toimintaympäristö ja sen muutokset

Puistojen ja muiden alueiden toimintakulujen arvioidaan jonkin verran laskevan talousarviovuoden 2024 tasosta ja puistojen vastaavasti kasvavan. Puistoihin ja muihin yleisiin alueisiin liittyvien palveluiden tarkastelulla pyritään saamaan tietoa, missä ja millaista palvelua kunnan on tarkoituksenmukaista tuottaa näiden osalta. Ylläpidettävien puistojen ja muiden yleisten alueiden palveluverkko voi muuttua palvelujen tarkastelun johdosta tehtävien muutosten vuoksi. Tarkastelussa tulee huomioida mahdollisten ylläpidosta poistuvien kohteiden purkamisesta ja ennallistamisesta aiheutuvat kustannukset.

Toimintakertomus

Puistojen ja muiden yleisten alueiden osalta toimintakulut toteutuivat talousarviota pienempänä (40,1 %). Suurimmat yksittäiset toimintakulujen osuudet muodostuvat henkilöstökuluista ja muiden palvelujen ostoista. Puistojen ja muiden yleisten alueiden osalta viher- ja ulkoalueiden hoidosta hoitokaudella vastasivat teknisen osaston kiinteistönhoitotyöntekijät.

Teknisen lautakunnan kokouksessaan 34§/17.4.2024 perustama työryhmä on kokoontunut katsauskaudella kerran. Työryhmä on perustettu perussuomalaisen valtuustoryhmän esittämän valtuustoaloitteen johdosta selvittämään luontopolun/ulkoilureitin mahdollista sijaintia ja alustavaa kustannusarviota sekä laatimaan suunnitelman hankkeen toteutuksesta. Kunnanvirastolla järjestettiin luontopolkuun liittyen Hämeen virkistysalueen Häme by Cycle -hankkeen kanssa yhteinen yleisötilaisuus 24.4.2025.

Valtuustoon nähden sitovat tavoitteet				
PUISTOT JA MUUT YLEISET ALUEET, MAA- JA METSÄTILAT				
Päämäärä	Toteutus	Mittari	Tavoitetaso	Toteutuma 1-6
Puistojen ja yleisten alueiden kunnossa- ja ylläpito	<p>Palveluiden laajuuden tarkastelu ja muutokset</p> <p>Puistojen ja yleisten alueiden kunnossapidon ja tarkastustoiminnan kehittäminen</p>	<p>Toteutunut/ ei toteutunut</p> <p>Toteutuma</p>	<p>Palveluiden laajuuden tarkastelu on tehty ja palvelukokonaisuuteen tehty tarvittavia muutoksia.</p> <p>Puistojen ja yleisten alueiden kunnossapito on järjestetty ja tarkastukset tehty.</p>	<p>Ei toteutunut.</p> <p>Puistojen ja yleisten alueiden kunnossapito on järjestetty. Viikkotarkastukset tehty.</p>
Metsänhoidolliset toimenpiteet	Metsänhoidollisia toimenpiteitä toteutetaan hyväksytyyn metsänhoitosuunnitelman mukaisesti	Toteutuma	Hyväksytyt metsänhoidolliset toimenpiteet on toteutettu.	Ei toteutunut.

VIEMÄRILAITOS

Vastuuhenkilö: tekninen johtaja, rakennusmestari

Tulosyksikön alaiset palvelut:

4310	Puhdistamo
4315	Vuotovedet
4320	Pumppaamot ja linjat

Perustehtävät

Viemärlaitos vastaa jätevesiverkoston kunnossapidosta sekä uuden verkoston suunnittelusta ja rakentamisesta. Palvelualueen tehtävänä on tarjota viemärlaitoksen toiminta-alueella sijaitseville kiinteistöille asianmukainen viemärinti ja jäteveden käsittely. Palvelualueeseen kuuluvat jätevesien käsittelyyn liittyvät verkostot, rakenteet ja laitteet lukuun ottamatta jätevedenpuhdistamo, jonka palvelut ostetaan Jokioisten kunnalta.

Palvelusuunnitelma talousarviovuodelle

Puhdistamo – kustannuspaikka vastaa Jokioisille jätevedenpuhdistamolle johdetun jäteveden kustannuksista. Myyntituottoja ovat viemärlaitoksen asiakkailta laskutettavat käyttö- ja perusmaksut sekä uusilta liittymiltä laskutettavat liittymismaksut. Vuotovedet -kustannuspaikalle on kirjattu asiakkailta laskutetun jäteveden ja Jokioisille johdetun kokonaismäärän erotus. Pumppaamot ja linjat -kustannuspaikka vastaa jätevesiverkoston sekä kiinteiden rakenteiden ja laitteiden ylläpito- ja korjauskustannuksista. Viemäriverkoston ja pumppaamoiden perusparantaminen ja/tai uudisrakentaminen sisältyvät investointeihin.

Myytyjen jätevesikuutioiden arvioidaan laskevan johtuen vuosittaisesta vedenkulutuksesta vähenemisestä, mutta hinnastoon talousarviovuonna 2024 tehtyjen hinnankorotusten johdosta liiketoiminnan myyntituottojen arvioidaan nousevan edelliseen talousarviovuoteen verrattuna. Viemärlaitoksen verkostoon liittymättömiä kiinteistöjä, jotka sijaitsevat viemärlaitoksen toiminta-alueella, pyritään liittämään kunnallisen jäteveden piiriin.

Talousarviokauden aikana ei rakenneta uutta jätevesiverkkoa. Olemassa olemaa verkostoa saneerataan tarvittaessa. Talousarviossa varaudutaan Kanta-Hämeen vesihuoltosuunnitelman laatimisesta aiheutuviin kustannuksiin.

Toimintakertomus

Viemärlaitoksen liiketoiminnan myyntituotot toteutuivat alle talousarvion mukaisen tason (toteutuma 37,5 %). Toteutumaan arvioidaan vaikuttavan mahdollisesti mm. myöhemmin syyskaudelle ajoittuva ta-sauslaskutuksen ajankohta sekä asiakkaiden vedenkäytön arvioitua suurempi vähentyminen. Toimintakulut ovat toteutuneet vuotoveden osuutta lukuun ottamatta alle talousarvion mukaisen tason. Vuotovesien kustannuspaikan osalta toimintakulut ovat toteutuneet merkittävästi talousarviossa arvioitua tasoa suurempana. Myös poistot ja arvonalentumiset ovat toteutuneet arvioitua suurempana (toteutuma 79,0 %).

Verkoston ylläpitoon liittyvän häiriöpäivystystyösopimuksen kilpailutus toteutettiin keväällä 2025. Kunnanhallitus päätti kokouksessaan 109§/28.4.2025 hyväksyä päivitetyn jätevesitaksan siten, että uusi

taksa tulee voimaan 1.10.2025. Päivitetyssä taksassa on huomioitu mm. käyttö- ja perusmaksujen korottaminen n. 15 % sekä osittainen liittymämaksutaulukon tarkistaminen. Uusia liittymäsopimuksia tehtiin yksi (1) kpl. Vesihuoltolain 11 §:n mukaisia vapautuksia ei myönnetty osavuosisikatsauskaudella. Humppilan kunta ja viemärlaitos olivat mukana Kanta-Hämeen vesihuoltosuunnitelman laatimiseen liittyvässä ohjaus- ja työryhmätoiminnassa. Kanta-Hämeen vesihuoltosuunnitelman laatimiseen ovat osallistuneet Kanta-Hämeen maakunnan kunnat, niiden omistamat vesihuoltolaitokset sekä Etelä-Savon ELY-keskus. Suunnitelman työstämisestä vastaavana konsulttina toimi Ramboll Finland Oy.

V. 2024 toteutettujen viemärikuvauksissa havaittujen korjaustarpeiden johdosta olemassa olevan jätevesiverkoston osalta toteutettiin verkoston sujutusta mm. välillä Iloantie-Niittykuja ja Mäntymäentie-Humppilantie, uusittiin tarvittavia jätevesikaivoja sekä suoritettiin painepesua. Lisäksi tehtiin tavanomaisia korjaustoimenpiteitä mm. viemäritukosten ja laitteistovikojen osalta. Uutta jätevesiverkostoa ei suunniteltu tai rakennettu osavuosisikatsauskaudella.

Valtuustoon nähden sitovat tavoitteet				
VIEMÄRILAITOS				
Päämäärä	Toteutus	Mittari	Tavoitetaso	Toteutuma 1-6
Viemärlaitoksen toiminta-alueen kiinteistöt liittyvät kunnan viemäri-verkostoon	Kontaktoidaan kiinteistönhaltijoita, joiden kiinteistöllä ei ole viemäri-liittymää tai myönnettyä vapautusta	Liittymien tai myönnettyjen vapautusten määrä	Viemärlaitoksen toiminta-alueen kiinteistöt ovat liittyneet kunnan viemäriverkostoon tai hakeneet vapautuksen liittymisestä	Liittymäsopimuksia tehty yksi (1) kpl. Myönnettyjä vapautuksia nolla (0) kpl.

INVESTOINNIT		TA 2025	TOT 1-6 2025	Selvitys investoinnin vaiheesta ja kohteesta (tiet, viemärit)
Kiinteä omaisuus				
kp	Maa- ja vesialueet			
9201	Maa- ja kiinteistöhankinta/osto (maanlunastus)	-10 000	0,00	
9201	Maa- ja kiinteistöhankinta/myynti (tontit)	40 000	32 167,00	
	yhteensä	30 000	32 167,00	
Talonrakennus/rakennukset				
9303	Kirkonkulman yhtenäiskoulu: ala-asteen kuulutus- ja lukituslaitteistot	0	-4 798,00	Tilanne: kesken
9305	Kunnanvirasto: valaistuksen uusiminen	-20 000	-1 450,10	Tilanne: kesken
9310	Päiväkoti Päiväpaiste: käyttövesisaneeraus	-55 000	-6 495,52	Tilanne: kesken
9312	Kirjasto: salaojat ja hulevesjärjestelmä	0	-6 053,64	Tilanne: siirretään tuloslaskelmaan
9315	Talvisen työläismökki -hanke (2023-2024)	-15 000	-8 379,00	Tilanne: kesken
9315	Talvisen työläismökki -hankkeen avustus	4 000	0,00	Tilanne: kesken
	yhteensä	-86 000	-27 176,26	
Kiinteät rakenteet ja laitteet				
PUISTOT JA MUUT YLEISET ALUEET				
9436	Harjun alueen kehittäminen -hanke	0	-2 762,48	Tilanne: valmis
9436	Harjun alueen kehittäminen -hankkeen avustus	0	0,00	Tilanne: kesken
	yht	0	-2 762,48	
TIEVALAISTUS				
9411	Teiden valaistus	-30 000	-22 300,91	Tilanne: kesken
KAAVATEIDEN RAKENTAMINEN				
9404	Kaavateiden rakentaminen ja peruskorjaus (sis. Puolimatkan alue)	-100 000	-21 489,97	Tilanne: kesken
	yht	-100 000	-21 489,97	
VIEMÄRIVERKKO				
9455	Viemäri- ja peruskorjaus	-100 000	-68 536,18	Tilanne: kesken
	yht	-100 000	-68 536,18	
	Kiinteät laitteet ja rakenteet yhteensä	-230 000	-115 089,54	
kaikki investoinnit yhteensä		-286 000	-110 098,80	

YLEISHALLINNON OSASTO

	Tilinpäätös 2024	Budjetti 2025	Toteutuma 2025 01-06	Käyttö- %
TUOSLASKELMA				
Toimintatuotot				
Myyntituotot	120.834,68	27.800,00	10.734,66	38,6
Tuet ja avustukset	90.934,10	72.100,00	6.475,65	9,0
Muut toimintatuotot	277.741,55	353.910,00	172.787,98	48,8
Toimintatuotot	489.510,33	453.810,00	189.998,29	41,9
Toimintakulut				
Henkilöstökulut	-726.795,14	-675.790,00	-369.529,65	54,7
Palvelujen ostot	-557.460,64	-629.470,00	-260.590,52	41,4
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-54.627,50	-26.280,00	-20.357,82	77,5
Avustukset	-189.169,83	-131.500,00	-143.247,54	108,9
Muut toimintakulut	-180.567,93	-88.350,00	-90.198,02	102,1
Toimintakulut	-1.708.621,04	-1.551.390,00	-883.923,55	57,0
Toimintakate	-1.219.110,71	-1.097.580,00	-693.925,26	63,2
Vuosikate	-1.219.110,71	-1.097.580,00	-693.925,26	63,2
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunnitelman mukaiset poistot	-6.049,80	-3.520,00	-1.516,60	43,1
Poistot ja arvonalentumiset	-6.049,80	-3.520,00	-1.516,60	43,1
Satunnaiset erät				
Satunnaiset kulut	-757.268,34			
Satunnaiset erät	-757.268,34			
Tilikauden tulos	-1.982.428,85	-1.101.100,00	-695.441,86	63,2
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-1.982.428,85	-1.101.100,00	-695.441,86	63,2

SIVISTYS- JA ELÄMÄNLAATUOSASTO

	Tilinpäätös 2024	Budjetti 2025	Toteutuma 2025 01-06	Käyttö- %
Sivistyslautakunta				
TUOSLASKELMA				
Toimintatuotot				
Myyntituotot	93.905,24	84.180,00	37.790,00	44,9
Maksutuotot	87.205,93	71.000,00	33.077,68	46,6
Tuet ja avustukset	49.032,48	69.000,00	73.192,55	106,1
Muut toimintatuotot	538,27		4.589,89	-100,0
Toimintatuotot	230.681,92	224.180,00	148.650,12	66,3
Toimintakulut				
Henkilöstökulut	-2.664.688,37	-2.760.530,00	-1.391.152,77	50,4
Palvelujen ostot	-908.494,80	-804.800,00	-431.413,71	53,6
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-98.288,73	-100.900,00	-49.341,44	48,9
Avustukset	-82.965,72	-55.000,00	-32.076,99	58,3
Muut toimintakulut	-396.647,78	-405.990,00	-203.722,41	50,2
Toimintakulut	-4.151.085,40	-4.127.220,00	-2.107.707,32	51,1
Toimintakate	-3.920.403,48	-3.903.040,00	-1.959.057,20	50,2
Vuosikate	-3.920.403,48	-3.903.040,00	-1.959.057,20	50,2
Tilikauden tulos	-3.920.403,48	-3.903.040,00	-1.959.057,20	50,2
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-3.920.403,48	-3.903.040,00	-1.959.057,20	50,2

Elämänlaatulautakunta

TULOSLASKELMA

Toimintatuotot				
Myyntituotot	25.407,39	7.500,00	11.159,75	148,8
Tuet ja avustukset	29.191,47	10.500,00	62.183,08	592,2
Muut toimintatuotot	4.606,64	1.500,00	1.178,93	78,6
Toimintatuotot	59.205,50	19.500,00	74.521,76	382,2
Toimintakulut				
Henkilöstökulut	-317.604,13	-300.990,00	-158.521,50	52,7
Palvelujen ostot	-241.006,20	-200.530,00	-93.476,20	46,6
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-44.162,83	-27.570,00	-19.350,15	70,2
Avustukset	-18.280,00	-16.000,00	-16.600,00	103,8
Muut toimintakulut	-192.261,10	-182.790,00	-94.029,89	51,4
Toimintakulut	-813.314,26	-727.880,00	-381.977,74	52,5
Toimintakate	-754.108,76	-708.380,00	-307.455,98	43,4
Vuosikate	-754.108,76	-708.380,00	-307.455,98	43,4
Tilikauden tulos	-754.108,76	-708.380,00	-307.455,98	43,4
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-754.108,76	-708.380,00	-307.455,98	43,4

SIVISTYS- JA ELÄMÄNLAATUOSASTO

TULOSLASKELMA

Toimintatuotot				
Myyntituotot	119.312,63	91.680,00	48.949,75	53,4
Maksutuotot	87.205,93	71.000,00	33.077,68	46,6
Tuet ja avustukset	78.223,95	79.500,00	135.375,63	170,3
Muut toimintatuotot	5.144,91	1.500,00	5.768,82	384,6
Toimintatuotot	289.887,42	243.680,00	223.171,88	91,6
Toimintakulut				
Henkilöstökulut	-2.982.292,50	-3.061.520,00	-1.549.674,27	50,6
Palvelujen ostot	-1.149.501,00	-1.005.330,00	-524.889,91	52,2
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-142.451,56	-128.470,00	-68.691,59	53,5
Avustukset	-101.245,72	-71.000,00	-48.676,99	68,6
Muut toimintakulut	-588.908,88	-588.780,00	-297.752,30	50,6
Toimintakulut	-4.964.399,66	-4.855.100,00	-2.489.685,06	51,3
Toimintakate	-4.674.512,24	-4.611.420,00	-2.266.513,18	49,2
Vuosikate	-4.674.512,24	-4.611.420,00	-2.266.513,18	49,2
Tilikauden tulos	-4.674.512,24	-4.611.420,00	-2.266.513,18	49,2
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-4.674.512,24	-4.611.420,00	-2.266.513,18	49,2

TEKNINEN OSASTO

Tekninen lautakunta	Tilinpäätös	Budjetti	Toteutuma	Käyttö-
TEKNINEN OSASTO	2024	2025	2025 01-06	%
TUOSLASKELMA				
Toimintatuotot				
Myyntituotot	246.054,94	293.000,00	91.087,29	31,1
Maksutuotot	25.789,70	17.000,00	5.430,56	31,9
Tuet ja avustukset	10.206,68	4.000,00	-528,11	-13,2
Muut toimintatuotot	956.527,92	971.520,00	483.777,14	49,8
Toimintatuotot	1.238.579,24	1.285.520,00	579.766,88	45,1
Toimintakulut				
Henkilöstökulut	-344.032,69	-292.790,00	-149.052,18	50,9
Palvelujen ostot	-805.529,48	-783.040,00	-320.706,24	41,0
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-397.474,83	-377.400,00	-178.589,22	47,3
Avustukset	-13.716,00	-15.000,00		
Muut toimintakulut	-18.753,14	-15.600,00	-6.724,31	43,1
Toimintakulut	-1.579.506,14	-1.483.830,00	-655.071,95	44,1
Toimintakate	-340.926,90	-198.310,00	-75.305,07	38,0
Vuosikate	-340.926,90	-198.310,00	-75.305,07	38,0
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunnitelman mukaiset poistot	-382.517,09	-387.140,00	-213.765,85	55,2
Poistot ja arvonalentumiset	-382.517,09	-387.140,00	-213.765,85	55,2
Tilikauden tulos	-723.443,99	-585.450,00	-289.070,92	49,4
Poistoeron lisäys (+) tai vähennys (-)	2.332,17	2.330,00	1.166,10	50,0
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-721.111,82	-583.120,00	-287.904,82	49,4

RAHOITUS

RAHOITUS	Tilinpäätös	Budjetti	Toteutuma	Käyttö-
	2024	2025	2025 01-06	%
Toimintakate	0	0	0	
TUOSLASKELMA				
Verotulot	4.782.368,60	4.892.000,00	2.170.362,34	44,4
Valtionosuudet				
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus	1.367.792,00	1.563.050,00	781.316,00	50
Opetus- ja kultt.toimen rah.lain muk. valtionosuudet	-579.178,00	-577.750,00	-273.595,00	47,4
Verotulojen menetysten korvaus	488.886,00	332.310,00	173.742,00	52,3
Valtionosuudet	1.277.500,00	1.317.610,00	681.463,00	51,7
Rahoitustuotot ja -kulut				
Korkotuotot	35.332,42	30.320,00	19.230,67	63,4
Muut rahoitustuotot	13.386,37	8.400,00	9.067,30	107,9
Korkokulut	-110.993,82	-100.000,00	-56.203,23	56,2
Muut rahoituskulut	-399,67	-100	-139,77	139,8
Rahoitustuotot ja -kulut	-62.674,70	-61.380,00	-28.045,03	45,7
Vuosikate	5.997.193,90	6.148.230,00	2.823.780,31	45,9
Tilikauden tulos	5.997.193,90	6.148.230,00	2.823.780,31	45,9
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	5.997.193,90	6.148.230,00	2.823.780,31	45,9

HUMPPILAN KUNTA				
TULOSLASKELMA	Tilinpäätös	Budjetti	Toteutuma	Käyttö-
	2024	2025	2025 01-06	%
Toimintatuotot				
Myyntituotot	486.202,25	412.480,00	150.771,70	36,6
Maksutuotot	112.995,63	88.000,00	38.508,24	43,8
Tuet ja avustukset	179.364,73	155.600,00	141.323,17	90,8
Muut toimintatuotot	1.239.414,38	1.326.930,00	662.333,94	49,9
Toimintatuotot	2.017.976,99	1.983.010,00	992.937,05	50,1
Toimintakulut				
Henkilöstökulut	-4.053.120,33	-4.030.100,00	-2.068.256,10	51,3
Palvelujen ostot	-2.512.491,12	-2.417.840,00	-1.106.186,67	45,8
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-594.553,89	-532.150,00	-267.638,63	50,3
Avustukset	-304.131,55	-217.500,00	-191.924,53	88,2
Muut toimintakulut	-788.229,95	-692.730,00	-394.674,63	57,0
Toimintakulut	-8.252.526,84	-7.890.320,00	-4.028.680,56	51,1
Toimintakate	-6.234.549,85	-5.907.310,00	-3.035.743,51	51,4
Verotulot	4.782.368,60	4.892.000,00	2.170.362,34	44,4
Valtionosuudet				
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus	1.367.792,00	1.563.050,00	781.316,00	50,0
Opetus- ja kultt.toimen rah.lain muk. valtionosuudet	-579.178,00	-577.750,00	-273.595,00	47,4
Verotulojen menetysten korvaus	488.886,00	332.310,00	173.742,00	52,3
Valtionosuudet	1.277.500,00	1.317.610,00	681.463,00	51,7
Rahoitustuotot ja -kulut				
Korkotuotot	35.332,42	30.320,00	19.230,67	63,4
Muut rahoitustuotot	13.386,37	8.400,00	9.067,30	107,9
Korkokulut	-110.993,82	-100.000,00	-56.203,23	56,2
Muut rahoituskulut	-399,67	-100	-139,77	139,8
Rahoitustuotot ja -kulut	-62.674,70	-61.380,00	-28.045,03	45,7
Vuosikate	-237.355,95	240.920,00	-211.963,20	-88,0
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunnitelman mukaiset poistot	-388.566,89	-390.660,00	-215.282,45	55,1
Poistot ja arvonalentumiset	-388.566,89	-390.660,00	-215.282,45	55,1
Satunnaiset erät				
Satunnaiset kulut	-757.268,34			
Satunnaiset erät	-757.268,34			
Tilikauden tulos	-1.383.191,18	-149.740,00	-427.245,65	285,3
Poistoeron lisäys (+) tai vähennys (-)	2.332,17	2.330,00	1.166,10	50,0
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-1.380.859,01	-147.410,00	-426.079,55	289,0

VASTAAVAA	2025	2024
A PYSYVÄT VASTAAVAT		
I Aineettomat hyödykkeet		
1. Aineettomat oikeudet		1.505,98
2. Muut pitkävaikutteiset menot	9.304,38	19.653,72
I Aineettomat hyödykkeet	9.304,38	21.159,70
II Aineelliset hyödykkeet		
1. Maa- ja vesialueet (sis. arvonkorotukset)	1.889.801,05	1.921.968,05
2. Rakennukset	3.479.280,34	3.571.207,07
3. Kiinteät rakenteet ja laitteet	2.085.179,19	2.183.881,41
4. Koneet ja kalusto	29.146,06	35.890,60
5. Muut aineelliset hyödykkeet	5.400,00	5.400,00
6. Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	223.514,45	87.302,29
II Aineelliset hyödykkeet	7.712.321,09	7.805.649,42
III Sijoitukset		
1. Osakkeet ja osuudet	1.229.806,01	1.229.806,01
3. Muut lainasaamiset	285.293,49	285.293,49
4. Muut saamiset	44.512,25	44.512,25
III Sijoitukset	1.559.611,75	1.559.611,75
A PYSYVÄT VASTAAVAT	9.281.237,22	9.386.420,87
C VAIHTUVAT VASTAAVAT		
II Saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset	741.994,65	741.994,65
Lyhytaikaiset saamiset	213.809,64	430.723,81
II Saamiset	955.804,29	1.172.718,46
III Rahoitusarvopaperit		
1. Osakkeet ja osuudet	14.350,00	14.350,00
III Rahoitusarvopaperit	14.350,00	14.350,00
IV Rahat ja pankkisaamiset	307.231,05	653.154,52
C VAIHTUVAT VASTAAVAT	1.277.385,34	1.840.222,98
VASTAAVAA	10.558.622,56	11.226.643,85

VASTATTAVAA	2025	2024
A OMA PÄÄOMA		
I Peruspääoma	6.669.793,86	6.669.793,86
IV Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)	-977.493,01	403.366,00
V Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-424.101,75	-1.380.859,01
A OMA PÄÄOMA	5.268.199,10	5.692.300,85
B POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET		
1. Poistoero	52.473,96	53.640,06
B POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET	52.473,96	53.640,06
C PAKOLLISET VARAUKSET		
2. Muut pakolliset varaukset		
C PAKOLLISET VARAUKSET		
D TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT		
2. Lahjoitusrahastojen pääomat	12.353,01	12.353,01
3. Muut toimeksiantojen pääomat	7.241,37	5.024,24
D TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	19.594,38	17.377,25
E VIERAS PÄÄOMA		
I Pitkäaikainen		
Pitkäaikainen (korollinen vieras pääoma)	2.015.000,00	2.015.000,00
Pitkäaikainen (koroton vieras pääoma)	171.325,60	175.865,60
I Pitkäaikainen	2.186.325,60	2.190.865,60
II Lyhytaikainen		
Lyhytaikainen (korollinen vieras pääoma)	2.150.000,00	2.175.000,00
Lyhytaikainen (koroton vieras pääoma)	882.029,52	1.097.460,09
II Lyhytaikainen	3.032.029,52	3.272.460,09
E VIERAS PÄÄOMA	5.218.355,12	5.463.325,69
VASTATTAVAA	10.558.622,56	11.226.643,85